პროლეტარიელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

KOMUNISTI ორგან центрального и тбилисского комитетов КП (б) Грузии и Советов депутатов трудящихся Грузинской ССР

 კვირა 16 ივნისი 1940 წ.

№ 137 (5838)

ფასი 10 კაპ.

ᲬᲘᲗᲔᲚᲘ ᲐᲠᲛᲘᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲣᲤᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲚᲝᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲡᲐᲮᲔᲚᲬᲝᲓᲔᲑᲐᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲭᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება*

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცდეს მთავრობის კომისიის წინადადებანი წითელი არმიის უმაღლესი უფშემადგენლობის პირთათვის იმ სამხედრო სახელწოდებათა მინიჭების შესახებ, რომლებიც დადგენილია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1940 წლის 7 მაისის ბრძანებულებით.

XVIII.

მიენიჭოს საინჟინრო ჯარების გენერალ-მაიორის სახელწოდება:

2. პეტრე მიხეილის-ძე **ვასილიევს,**
3. მიხეილ პეტრეს-ძე **ვორობიოვს,**
4. ივანე პავლეს-ძე **გალიცკის,**
5. პავლე ალექსანდრეს-ძე **ერმოლაევს,**
6. ვასილ ფედოტის-ძე **ზოტოვს,**
7. ალექსანდრე თევდორეს-ძე **ილინმიტკევიჩს,**
8. ლეონტი ზაქარიას-ძე **კოტლიარს,**
9. მიხეილ ივანეს-ძე **მოლევს,**
10. კონსტანტინე სტეფანეს-ძე **ნაზაროვს,**
11. გიორგი გიორგის-ძე **ნევსკის,**
12. თევდორე ვასილის-ძე **ნოვიკოვს,**
13. პავლე მიხეილის-ძე **პადოსეკს,**
14. ივანე ანდრიას-ძე **პეტროვს,**
15. ივანე გიორგის-ძე **პოზნეევს,**
16. პავლე ივანეს-ძე **სუდბინს,**
17. ევგენი ვლადიმერის-ძე **სისოევს,**
18. ნიკოლოზ ივანეს-ძე **უნგერმანს,**
19. არკადი თევდორეს-ძე **ხრენოვს,**
20. სერგი ალექსის-ძე **ჩეკინს,**
21. ვლადიმერ ფილიპეს-ძე **შესტაკოვს,**
22. გიორგი ანტონის-ძე **შულცს.**

XIX.

მიენიჭოს ტექნიკური ჯარების გენერალ-მაიორის სახელწოდება:

1. სერგი ვასილის-ძე **ბარანოვს,**
2. აკიმ გერასიმეს-ძე **ვიაზანიჩევს,**
3. ვლადიმერ ალექსანდრეს-ძე **გოლოვკოს,**
4. მიხეილ ლევის-ძე **გორიკერს,**
5. ავერკი კირილეს-ძე **ეუკოვს,**
6. თევდორე ნიკოლოზის-ძე **ზელენცოვს,**
7. პავლე ალექსანდრეს-ძე **ილმენსკის,**
8. ივანე გაბრიელის-ძე **კაშჩეევსემინს,**
9. მათე მაქსიმეს-ძე **კაიუკოვს,**
10. ზაქარია ივანეს-ძე **კონდრატიევს,**
11. ანატოლი ნიკოლოზის-ძე **კოროლიოვს,**
12. ვასილ სიმონის-ძე **კოსენკოს,**
13. არკადი ვასილის-ძე **კოტიუკოვს,**
14. მიხეილ ვასილის-ძე **კრასილნიკოვს,**
15. ალექსანდრე ევდოკიმეს-ძე **კრიუკოვს,**
16. ვასილ პეტრეს-ძე **კუნცევიჩს,**
17. დიმიტრი ალექსანდრეს-ძე **ლებედევს,**
18. ივანე ანდრიას-ძე **ლებედევს,**
19. ალექსი გაბრიელის-ძე **მასლოვს,**
20. პეტრე გერასიმეს-ძე **მელნიკოვს,**
21. ნიკონ ანდრიას-ძე **პროსვიროვს,**
22. ივანე პეტრეს-ძე **სალნიკოვს,**
23. მაქსიმე ნაუმის-ძე **სივაევს,**
24. ალექსანდრე პეტრეს-ძე **ტროფიმოვს,**
25. თევდორე გრიგოლის-ძე **ფილიპოვს,**
26. ვიქტორ მიხეილის-ძე **ფილიჩკინს.**

XX.

მიენიჭოს საინტენდანტო დარგის გენერალ-მაიორის სახელწოდება:

1. ვლადიმერ პეტრეს-ძე **აფანასიევს,**
2. ვასილ ფედოტის-ძე **ბელოუსოვს,**
3. ვლადიმერ ნიკოლოზის-ძე **ვლასოვს,**
4. ანდრია სერგის-ძე **ვოლკოვს,**
5. ალექსანდრე ალექსის-ძე **ვურგაფტს,**
6. სტეფანე სიმონის-ძე **გერასიმოვს,**
7. ვლადიმერ პავლეს-ძე **დერკაჩოვს,**
8. პავლე ივანეს-ძე **დრაჩოვს,**
9. ივანე ილიას-ძე **დუდარევს,**
10. ივანე სიმონის-ძე **ევტიხიევს,**
11. ტიხონ იოსების-ძე **ეპიფანოვს,**
12. თევდორე ივანეს-ძე **ჟაროვს,**
13. მიხეილ იოსების-ძე **ჟუკოვს,**
14. გრიგოლ მოსეს-ძე **ზუსმანოვიჩს,**
15. ანდრია დიმიტრის-ძე **კალაჩოვს,**
16. ალექსანდრე ივანეს-ძე **კოვალიოვს,**
17. ლუკა სიმონის-ძე **კოლიადკოს,**
18. მიხეილ პეტრეს-ძე **კონსტანტინოვს,**
19. ივანე ალექსანდრეს-ძე **კორვატს,**
20. ნიკოლოზ ალექსანდრეს-ძე **კუზნეცოვს,**
21. თეოფანე ნიკოლოზის-ძე **ლაგუნოვს,**
22. ანდრია ივანეს-ძე **ლობოვს,**
23. ივანე მიხეილის-ძე **ლოგინოვს,**
24. ვლადიმერ პავლეს-ძე **მიზონოვს**
25. ვლადისლავ ანტონის-ძე **მიკეკს,**
26. ნიკოლოზ ალექსანდრეს-ძე **ნაიდენოვს,**
27. სერგი სიმონის-ძე **პეტროვს,**
28. ალექსი ფილიპეს-ძე **სიდოროვს,**
29. ივანე კონსტანტინეს-ძე **სპატშპელს,**
30. პეტრე ვასილის-ძე **უტკინს,**
31. მიხეილ ივანეს-ძე **ფინოგენოვს,**
32. დიმიტრი ანტონის-ძე **ფომენკოს,**
33. იაკობ ალექსის-ძე **ხოტენკოს,**
34. ვლადიმერ ვასილის-ძე **ცირკოვიჩს,**
35. ალექსანდრე ივანეს-ძე **შებუნინს,**
36. ათანასე მიტროფანეს-ძე **შილოვს.**

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე
ვ. მოლოტოვი.

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი
მ. ხლომოვი.

მოსკოვი, კრემლი. 1940 წლის 4 ივნისი.

*) (დასასრული. დასაწყისი იხ. 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14 და 15 ივნისის „კომუნისტის“ ნომრებში).

ᲙᲐᲠᲔᲚᲘᲐ-ᲤᲘᲜᲔᲗᲘᲡ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲓᲘᲐᲓᲘ ᲖᲔᲘᲛᲘ

დღეს კარელია-ფინეთის მშრომელი ხალხი უსაზღვრო სიხარულით აირჩევს ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოს — კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს და აგრეთვე თავის დეპუტატებს სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში. 1940 წლის 16 ივნისი შევა ისტორიაში, როგორც კარელი და ფინელი ხალხის დიადი გამარჯვების დღე.

კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნები ერთხელ კიდევ უჩვენებენ მთელს მსოფლიოს საბჭოთა, სოციალისტური დემოკრატიის პრინციპების მთელ სიდიადეს, ბრძნული ლენინურ - სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის ბრწყინვალე გამარჯვებას.

ახალი, მეთორმეტე მოკავშირე რესპუბლიკის შექმნა ჩვენი სახელოვანი წითელი არმიის მიერ ფინეთის თეთრგვარდიელებთან ბრძოლაში მოპოვებული ბრწყინვალე გამარჯვების უშუალო შედეგია. ძლევამოსილმა მუშურ-გლეხურმა წითელმა არმიამ გამანადგურებელი დარტყმით ნაცარტუტად აქცია მანერჰაიმის ხაზი, რომელიც მთელი წლობით მზადდებოდა იმპერიალისტთა გაერთიანებული ძალების მიერ, როგორც მძლავრი ბაზა საბჭოთა კავშირზე თავდასხმისათვის. კარელიის ყელზე არა მარტო განადგურებულ იქნენ ფინელ ავანტურისტთა თეთრი ბანდები, არამედ აგრეთვე სასიკვდილო ლახვარი ჩაეცა ინგლის-საფრანგეთის რეაქციული ბურჟუაზიის — იმპერიალისტური ომის ამ გაჩაღებელთა—მუხანათურ ზრახვებს.

საბჭოთა კავშირსა და ფინეთს შორის 1940 წლის 12 მარტს დადებული სამშვიდობო ხელშეკრულების თანახმად, ფინეთისაგან სსრ კავშირზე გადმოვიდა ახალი ტერიტორიები, მათ შორის ქალაქი ვიბორგი, ვიბორგის ყურე კუნძულებით, ლადოგის ტბის დასავლეთი და ჩრდილოეთი ნაპირები და ქალაქები: კექსჰოლმი, სორტავალა, ანტრეა, კუოლაიარვი და სხვ.

კარელიის რესპუბლიკის მშრომელებმა, სურვილი გამოსთქვეს, რომ ეს ახალი ტერიტორიები შესულიყო კარელიის რესპუბლიკაში. საბჭოთა კავშირის მთავრობა, ხელმძღვანელობდა რა საბჭოთა კავშირში მცხოვრებ ყველა ერთა თავისუფალი განვითარების **ლენინურ-სტალინური** პრინციპით, დიდი ყურადღებით მოეკიდა კარელი ხალხის ამ სამართლიან სურვილებს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მე-6 სესიამ, მოისმინა და გულდასმით განიხილა რა ამხანაგ **ჟდანოვის** მოხსენება კარელიის ასს რესპუბლიკის მოკავშირე კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკად გარდაქმნის შესახებ, ერთსულოვნად მიიღო დადგენილება:

1. ტერიტორია, რომელიც ფინეთისაგან სსრ კავშირზე გადმოვიდა, სსრ კავშირსა და ფინეთს შორის 1940 წლის 12 მარტს დადებული საზავო ხელშეკრულების საფუძველზე, გარდა იმ მცირე ზოლისა, რომელიც უშუალოდ ლენინგრადს ეკარის, გადაეცეს კარელიის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის შემადგენლობაში, მათ შორის გადაეცეს ქალაქები: ვიბორგი, ანტრეა, კექსჰოლმი, სორტავალა, სუოიარვი, კუოლაიარვი.

2. გარდაიქმნას კარელიის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა მოკავშირე კარელია-ფინეთის საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკად“.

სესიის დადგენილების საფუძველზე კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის ბედნიერი მოქალაქენი დღეს თავიანთ დეპუტატებს აირჩევენ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს შემადგენლობაში. ამასთანავე არჩეულ იქნება მშრომელთა დეპუტატების კარელია-ფინეთის რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო.

ორი თვის განმავლობაში მიმდინარეობდა საარჩევნო კამპანია. იგი მასების უდიდესი პოლიტიკური აღმავლობით ტარდებოდა. ათიათასობით მოქალაქენი, პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკები დიდი აქტივობით მონაწილეობდნენ ამ კამპანიაში. 14 ათასამდე აგიტატორი სოფლად და ქალაქად ატარებდა საუბრებს დიად სტალინურ კონსტიტუციაზე, აცნობდა ამომრჩეველთ არჩევნების დებულებას, აგიტაციას ეწეოდა კომუნისტთა და უპარტიოთა სტალინური ბლოკის კანდიდატების სასარგებლოდ, **ლენინ-სტალინის** პარტიის სასარგებლოდ.

ასობით ნდობით აღჭურვილი პირები, აგიტატორთა მრავალათასიანი არმია ხალისიანად და წარმატებად მოუთხრობდნენ ამომრჩეველს იმ დიად გამარჯვებებზე, რაც კარელმა ხალხმა მოიპოვა თავისი რესპუბლიკის ეკონომიური და კულტურული აღორძინების საქმეში საკ. კ. პ. (ბ) სტალინური ცენტრალური კომიტეტის და დიდი **სტალინის** ყოველდღიური მზრუნველობით, დიდი რუსი ხალხის დახმარებით.

კარელი ხალხის მიერ მოპოვებული გამარჯვებები კი ჭეშმარიტად დიადია. საბჭოთა ხელისუფლების წლებში კარელია ველური განაპირა მხარიდან, მეფის ჩამორჩენილი კოლონიიდან გადაიქცა აყვავებულ ქვეყნად, სადაც განუწყვეტლივ იზრდება სახალხო მეურნეობა, კულტურა. არნახული რეკონსტრუქცია განიცადა კარელიის წარმოებულ უმნიშვნელო ადგილობრივმა მრეწველობამ. შეიქმნა მრეწველობის მრავალი სრულიად ახალი კერა. სტალინური ხუთწლედების მანძილზე აგებულია 20-ზე მეტი მსხვილი საწარმო.

მეფის თვითმპყრობელობა შეგნებულად სტოვებდა უმეცრებაში კარელ ხალხს, განგებ აფერხებდა მოსახლეობაში წერა-კითხვის გავრცელებას. ამჟამად კარელიის მოსახლეობის 95 პროცენტი წერა-კითხვის მცოდნეა, წარმატებით ხორციელდება საყოველთაო-სავალდებულო სწავლება, შექმნილია კარელური ლიტერატურული ენა, გახსნილია 3 უმაღლესი სასწავლებელი და 12 ტექნიკუმი, გამოდის 28 ნაბეჭდი გაზეთი, 2 ჟურნალი და ა. შ.

კარელია-ფინეთის მშრომელმა ხალხმა უდიდესი ერთსულოვნებით დაასახელა თავისი საუკეთესო ადამიანები სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად. ასევე ერთსულოვნად იქნენ დასახელებული კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად ადამიანები, რომელთაც უდიდესი ღვაწლი დასდეს ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის გამარჯვების საქმეს.

ონეგის მეტალურგიული ქარხნის მუშაკთა კოლექტივმა უსაზღვრო ენტუზიაზმით წამოაყენა კარელია-ფინეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ჩვენი დროის უდიდესი ადამიანი, ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის გამარჯვებათა გენიალური ორგანიზატორი, კარელი და ფინელი ხალხის საუკეთესო მეგობარი, საბჭოთა კავშირის და მთელი მსოფლიოს მშრომელთა უსაყვარლესი ბელადი, მამა და მასწავლებელი ამხანაგი **სტალინი** და ამით მთელი მოსახლეობის სანუკვარი გულისნადები გამოხატა. ასეთივე უსაზღვრო პოლიტიკური აღმავლობით იქნენ დასახელებული დიდი სტალინის ღირსეული თანამებრძოლნი. მათთან ერთად დასახელებული არიან კარელია-ფინეთის ხალხის გამოჩენილი ადამიანები: გენადი კუპრიანოვი, ორდენოსანი ა. ბობდარევი, ა. ბრიზგალოვი, მ. კორგუევი, ე. ნეპინა, მ. ისერსონი, ილმარი პეუნკური და სხვ.

თავიანთ წარმომადგენლებად სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში მშრომელებმა აღფრთოვანებით დაასახელეს კარელია-ფინეთის ხალხის საყვარელი შვილი ტოივო ანტიკაინენი, პროლეტარული რევოლუციისათვის ძველი მებრძოლი ოტტო კუუსინენი, საბჭოთა კავშირის გმირი, კორპუსის მეთაური ფ. გორელკო, საბჭოთა კავშირის გმირი კ. მერეცკოვი, კუპრიანოვი, აკსელ ანტილა, ტუურე ლეხენი, პავლე პროკკონენი, კოლმეურნე ქალი ტატიანა ვიკულინა და სხვ.

კარელია-ფინეთის ბოლშევიკები არჩევნებში გამოდიან მტკიცე კავშირში, ბლოკში უპარტიო მასებთან. მათ ერთსულოვნად უჭერს მხარს მეთორმეტე მოკავშირე რესპუბლიკის მთელი მოსახლეობა. ამიტომ ეჭვი არ არის, რომ ეს არჩევნები ახალ ბრწყინვალე გამარჯვებას მოუტანს კომუნისტთა და უპარტიოთა სტალინურ ბლოკს, მთელ მსოფლიოს უჩვენებს კარელი და ფინელი მშრომელი ხალხის ფოლადივით მტკიცე მორალურ-პოლიტიკურ ერთიანობას, საბჭოთა კავშირის ხალხთა ურღვევ სტალინურ მეგობრობას.

მხურვალე სალამი ჩვენს ძმებს, კარელია-ფინეთის მშრომელებს, რომელნიც დღეს, საზეიმო ვითარებაში, დიდი **სტალინის** სახელით გულში, დარაზმულნი, სიხარულით მიეშურებიან საარჩევნო ყუთებისაკენ, შემჭიდროებულნი **ლენინ-სტალინის** დიდი პარტიის დროშის გარშემო, იმ ძლევამოსილი დროშის გარშემო, რომლის ქვეშ საბჭოთა კავშირის ხალხებმა დიადი ისტორიული გამარჯვებები მოიპოვეს.

ᲡᲐᲙᲚᲔᲡᲘᲡ ᲪᲜᲝᲑᲐ

ამერიკის სააგენტო იუნაიტედ პრესი, იმოწმებს რა „სკანდინავურ წრეებს“, ავრცელებს ხმებს, რომ „საბჭოთა კავშირმა დახმარება აღუთქვა შვეციას იმ შემთხვევაში, თუ მას თავს დაესხმიან“. საკდესს დავალებული აქვს განაცხადოს, რომ ეს ხმები მოკლებულია ყოველგვარ საფუძველს. საბჭოთა პასუხისმგებელ წრეებში აღნიშნავენ, რომ საბჭოთა კავშირი საერთოდ არ აძიგებს „დაპირებებს“ დახმარების შესახებ.

ᲡᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲗᲐᲕᲓᲐᲪᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲙᲝᲛᲘᲡᲐᲠᲘᲐᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲣᲤᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲚᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲯᲘᲚᲓᲝᲑᲐ

უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა 14 ივნისის ბრძანებულებით წითელი არმიის სარდლობის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოვა 550 კაცი—სსრ კავშირის თავდაცვის სახალხო კომისარიატის უფშემადგენლობა.

ლენინის ორდენით დაჯილდოებულია 10, **წითელი დროშის** ორდენით—26, **შრომის წითელი დროშის** ორდენით—1, **წითელი ვარსკვლავის** ორდენით—254, **„საპატიო ნიშნის“** ორდენით — 151, **მედლით „მამაცობისათვის“**—9, მედლით **„საბრძოლო დამსახურებისათვის“**—63, მედლით **„შრომითი მამაცობისათვის“**—19, მედლით **„შრომითი წარჩინებისათვის“**—17 კაცი.

ყველა დაჯილდოებულის სახელობითი სია ქვეყნდება გაზეთ „კრასნაია ზვეზდაში“. (საკდესი).

ᲡᲠᲣᲚᲘᲐᲓ-ᲡᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲡᲐᲡᲝᲤᲚᲝ-ᲡᲐᲛᲔᲣᲠᲜᲝ ᲒᲐᲛᲝᲤᲔᲜᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ᲗᲕᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ

ᲛᲜᲐᲮᲕᲔᲚᲗᲐ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲘᲚᲘᲝᲜᲘ

15 ივნისს სრულდება ერთი თვე, რაც მუშაობა დაიწყო 1940 წლის სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენამ. თვის განმავლობაში გამოფენა ინახულა მილიონზე მეტმა კაცმა.

არ მოიპოვება საბჭოთა ქვეყნის არც ერთი კუთხე, საიდანაც კოლმეურნეები არ ჩამოსულიყვნენ მოსკოვს მოწინავე გამოცდილების მისაღებად გამოფენაზე. აქ იყვნენ ათიათასობით კოლმეურნე, საბჭოთა მეურნეობების, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების ზუშაკები, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტები.

თვის განმავლობაში ათასობით ადამიანმა მოისმინა მეცნიერ სპეციალისტთა, სოციალისტური მწარმოებლების მოწინავეთა ლექციები, მოხსენებანი.

გამოფენის მუშაობის მეორე თვე იწყება იმ უმნიშვნელოვანესი გადაწყვეტილების ნიშნათ, რომელიც მიიღეს პარტიამ და მთავრობამ გამოფენის მომავალ წელს გაგრძელების შესახებ.

ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲐ

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. **ვ. ს. ბიჩკოვი** დანიშნა შავი მეტალურგიის სახალხო კომისრის მოადგილედ (კადრების დარგში).

ᲬᲘᲗᲔᲚᲘ ᲐᲠᲛᲘᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲣᲤᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲚᲝᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲛᲮᲔᲓᲠᲝ ᲡᲐᲮᲔᲚᲬᲝᲓᲔᲑᲐᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲭᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება*

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცდეს მთავრობის კომისიის წინადადებანი წითელი არმიის უმაღლესი უფშემადგენლობის პირთათვის იმ სამხედრო სახელწოდებათა მინიჭების შესახებ, რომლებიც დადგენილია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1940 წლის 7 მაისის ბრძანებულებით.

XVIII.

მიენიჭოს საინჟინრო ჯარების გენერალ-მაიორის სახელწოდება:

2. პეტრე მიხეილის-ძე **ვასილიევს,**
3. მიხეილ პეტრეს-ძე **ვორობიოვს,**
4. ივანე პავლეს-ძე **გალიცკის,**
5. პავლე ალექსანდრეს-ძე **ერმოლაევს,**
6. ვასილ ფედოტის-ძე **ზოტოვს,**
7. ალექსანდრე თევდორეს-ძე **ილინმიტკევიჩს,**
8. ლეონტი ზაქარიას-ძე **კოტლიარს,**
9. მიხეილ ივანეს-ძე **მოლევს,**
10. კონსტანტინე სტეფანეს-ძე **ნაზაროვს,**
11. გიორგი გიორგის-ძე **ნევსკის,**
12. თევდორე ვასილის-ძე **ნოვიკოვს,**
13. პავლე მიხეილის-ძე **პადოსეკს,**
14. ივანე ანდრიას-ძე **პეტროვს,**
15. ივანე გიორგის-ძე **პოზნეევს,**
16. პავლე ივანეს-ძე **სუდბინს,**
17. ევგენი ვლადიმერის-ძე **სისოევს,**
18. ნიკოლოზ ივანეს-ძე **უნგერმანს,**
19. არკადი თევდორეს-ძე **ხრენოვს,**
20. სერგი ალექსის-ძე **ჩეკინს,**
21. ვლადიმერ ფილიპეს-ძე **შესტაკოვს,**
22. გიორგი ანტონის-ძე **შულცს.**

XIX.

მიენიჭოს ტექნიკური ჯარების გენერალ-მაიორის სახელწოდება:

1. სერგი ვასილის-ძე **ბარანოვს,**
2. აკიმ გერასიმეს-ძე **ვიაზანიჩევს,**
3. ვლადიმერ ალექსანდრეს-ძე **გოლოვკოს,**
4. მიხეილ ლევის-ძე **გორიკერს,**
5. ავერკი კირილეს-ძე **ეუკოვს,**
6. თევდორე ნიკოლოზის-ძე **ზელენცოვს,**
7. პავლე ალექსანდრეს-ძე **ილმენსკის,**
8. ივანე გაბრიელის-ძე **კაშჩეევსემინს,**
9. მათე მაქსიმეს-ძე **კაიუკოვს,**
10. ზაქარია ივანეს-ძე **კონდრატიევს,**
11. ანატოლი ნიკოლოზის-ძე **კოროლიოვს,**
12. ვასილ სიმონის-ძე **კოსენკოს,**
13. არკადი ვასილის-ძე **კოტიუკოვს,**
14. მიხეილ ვასილის-ძე **კრასილნიკოვს,**
15. ალექსანდრე ევდოკიმეს-ძე **კრიუკოვს,**
16. ვასილ პეტრეს-ძე **კუნცევიჩს,**
17. დიმიტრი ალექსანდრეს-ძე **ლებედევს,**
18. ივანე ანდრიას-ძე **ლებედევს,**
19. ალექსი გაბრიელის-ძე **მასლოვს,**
20. პეტრე გერასიმეს-ძე **მელნიკოვს,**
21. ნიკონ ანდრიას-ძე **პროსვიროვს,**
22. ივანე პეტრეს-ძე **სალნიკოვს,**
23. მაქსიმე ნაუმის-ძე **სივაევს,**
24. ალექსანდრე პეტრეს-ძე **ტროფიმოვს,**
25. თევდორე გრიგოლის-ძე **ფილიპოვს,**
26. ვიქტორ მიხეილის-ძე **ფილიჩკინს.**

XX.

მიენიჭოს საინტენდანტო დარგის გენერალ-მაიორის სახელწოდება:

1. ვლადიმერ პეტრეს-ძე **აფანასიევს,**
2. ვასილ ფედოტის-ძე **ბელოუსოვს,**
3. ვლადიმერ ნიკოლოზის-ძე **ვლასოვს,**
4. ანდრია სერგის-ძე **ვოლკოვს,**
5. ალექსანდრე ალექსის-ძე **ვურგაფტს,**
6. სტეფანე სიმონის-ძე **გერასიმოვს,**
7. ვლადიმერ პავლეს-ძე **დერკაჩოვს,**
8. პავლე ივანეს-ძე **დრაჩოვს,**
9. ივანე ილიას-ძე **დუდარევს,**
10. ივანე სიმონის-ძე **ევტიხიევს,**
11. ტიხონ იოსების-ძე **ეპიფანოვს,**
12. თევდორე ივანეს-ძე **ჟაროვს,**
13. მიხეილ იოსების-ძე **ჟუკოვს,**
14. გრიგოლ მოსეს-ძე **ზუსმანოვიჩს,**
15. ანდრია დიმიტრის-ძე **კალაჩოვს,**
16. ალექსანდრე ივანეს-ძე **კოვალიოვს,**
17. ლუკა სიმონის-ძე **კოლიადკოს,**
18. მიხეილ პეტრეს-ძე **კონსტანტინოვს,**
19. ივანე ალექსანდრეს-ძე **კორვატს,**
20. ნიკოლოზ ალექსანდრეს-ძე **კუზნეცოვს,**
21. თეოფანე ნიკოლოზის-ძე **ლაგუნოვს,**
22. ანდრია ივანეს-ძე **ლობოვს,**
23. ივანე მიხეილის-ძე **ლოგინოვს,**
24. ვლადიმერ პავლეს-ძე **მიზონოვს**
25. ვლადისლავ ანტონის-ძე **მიკეკს,**
26. ნიკოლოზ ალექსანდრეს-ძე **ნაიდენოვს,**
27. სერგი სიმონის-ძე **პეტროვს,**
28. ალექსი ფილიპეს-ძე **სიდოროვს,**
29. ივანე კონსტანტინეს-ძე **სპატშპელს,**
30. პეტრე ვასილის-ძე **უტკინს,**
31. მიხეილ ივანეს-ძე **ფინოგენოვს,**
32. დიმიტრი ანტონის-ძე **ფომენკოს,**
33. იაკობ ალექსის-ძე **ხოტენკოს,**
34. ვლადიმერ ვასილის-ძე **ცირკოვიჩს,**
35. ალექსანდრე ივანეს-ძე **შებუნინს,**
36. ათანასე მიტროფანეს-ძე **შილოვს.**

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე
ვ. მოლოტოვი.

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი
მ. ხლომოვი.

მოსკოვი, კრემლი. 1940 წლის 4 ივნისი.

*) (დასასრული. დასაწყისი იხ. 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14 და 15 ივნისის „კომუნისტის“ ნომრებში).

ᲡᲐᲙᲚᲔᲡᲘᲡ ᲪᲜᲝᲑᲐ

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠ-ᲚᲘᲢᲕᲘᲡ ᲙᲝᲜᲤᲚᲘᲥᲢᲘᲡ ᲚᲘᲙᲕᲘᲓᲐᲪᲘᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

14 ივნისს სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარემ ამხ. მოლოტოვმა მთავრობის სახელით შემდეგი წარდგინება გაუკეთა მოსკოვში მყოფს ლიტვის საგარეო საქმეთა მინისტრ ბ-ნ ურბშისს ლიტვის მთავრობისათვის გადასაცემად:

„იმ აზრთა გაცვლა-გამოცვლის შედეგად, რომელიც უკანასკნელ ხანს ხდებოდა მოსკოვში სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარეს ვ. მ. მოლოტოვსა და ლიტვის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ბ-ნ მერკისს, აგრეთვე ლიტვის საგარეო საქმეთა მინისტრ ბ-ნ ურბშისს შორის, საბჭოთა მთავრობას დადასტურებულად მიაჩნია შემდეგი ფაქტები.

1. ამ უკანასკნელი თვეების განმავლობაში ლიტვაში ადგილი ჰქონდა ლიტვის ხელისუფლების მიერ საბჭოთა სამხედრო მოსამსახურეების გატაცების მთელ რიგ შემთხვევას იმ საბჭოთა სამხედრო ნაწილებიდან, რომელნიც საბჭოთა კავშირლიტვის ურთიერთდახმარების ხელშეკრულების თანახმად განლაგებული არიან ლიტვის ტერიტორიაზე, და მათს წამებას იმ მიზნით, რომ ეთქმევინებინათ საბჭოთა სახელმწიფოს სამხედრო საიდუმლოებანი. გამორკვეულია ამასთანავე, რომ სამხედრო მოსამსახურე ბუტაევი არა მარტო გაიტაცა ლიტვის პოლიციამ, არამედ კიდეც მოჰკლა იგი მას შემდეგ, რაც სსრ კავშირის მთავრობამ მოითხოვა სამხედრო მოსამსახურის ბუტაევის დაბრუნება. მოტაცებულმა ორმა საბჭოთა სამხედრო მოსამსახურემ პისარევმა და შმავონცმა მოახერხა გამოქცეოდან ლიტვის პოლიციას, რომელმაც ისინი შეიპყრო და აწამებდა მათ. ლიტვაში გატაცებული სამხედრო მოსამსახურე შუტოვი დღემდე არ უპოვნიათ. ასეთი მოქმედებით ლიტვაში განლაგებული საბჭოთა სამხედრო ნაწილების სამხედრო მოსამსახურეების მიმართ ლიტვის ხელისუფლება ცდილობს შეუძლებელი გახადოს საბჭოთა სამხედრო ნაწილების ყოფნა ლიტვაში.

ამასვე მოწმობენ განსაკუთრებით ამ ბოლო დროს გახშირებული ისეთი ფაქტებიც, როგორიც არის იმ ლიტველ მოქალაქეთა მრავალრიცხოვანი დაპატიმრება და საკონცენტრაციო ბანაკში გადასახლება რომელნიც მომსახურებას უწევენ საბჭოთა სამხედრო ნაწილებს — სასადილოების თანამშრომელნი, მრეცხავნი, და სხვ; აგრეთვე იმ ლიტველ მოქალაქეთა მუშებისა და ტექნიკოსების მასობრივი დაპატიმრება, რომელნიც მუშაობენ საბჭოთა სამხედრო ნაწილებისათვის ყაზარმების მშენებლობაზე. ასეთი თავდაუჭერელი რიპრესიები იმ ლიტველ მოქალაქეთა წინააღმდეგ, რომელნიც მომსახურებას უწევენ საბჭოთა სამხედრო ნაწილებს საქმეს, რეპრესიები, რომლებიც არაფერით არის გამოწვეული, მიმართულია იმისაკენ, რომ არა მარტო შეუძლებელი გახადონ ლიტვაში საბჭოთა სამხედრო ნაწილების ყოფნა, არამედ მტრული დამოკიდებულებაც შეჰქმნან ლიტვაში საბჭოთა სამხედრო მოსამსახურეებისადმი და მოამზადონ თავდასხმა ამ სამხედრო ნაწილებზე.

ყველა ეს ფაქტი მოწმობს, რომ ლიტვის მთავრობა უხეშად არღვევს მის მიერ საბჭოთა კავშირთან დადებულ ურთიერთდახმარების ხელშეკრულებას და თავდასხმას ამზადებს საბჭოთა გარნიზონზე, რომელიც განლაგებულია ლიტვაში ამ ხელშეკრულების საფუძველზე.

2. მას შემდეგ, რაც ლიტვასა და სსრ კავშირს შორის ურთიერთდახმარების ხელშეკრულება დაიდო, ლიტვის მთავრობამ მალე სამხედრო კავშირი დაამყარა ლატვიასა და ესტონეთთან და ამით ეგრეთწოდებული ბალტიის ანტანტა, რომელშიც წინათ სამხედრო კავშირით დაკავშირებული იყო მხოლოდ ლატვია და ესტონეთი, სამი სახელმწიფოს სამხედრო კავშირად გადაქცია. საბჭოთა მთავრობას დადასტურებულად მიაჩნია, რომ ეს სამხედრო კავშირი მიმართულია საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ. იმასთან დაკავშირებით, რომ ამ სამხედრო კავშირში შევიდა ლიტვა, გაძლიერდა ლიტვის, ლატვიისა და ესტონეთის გენერალური შტაბების კავშირი, რაც ხორციელდება სსრ კავშირისათვის დაფარულად. ცნობილია აგრეთვე, რომ 1940 წლის თებერვლიდან შეიქმნა ამ სამხედრო ანტანტის ხელმძღვანელი ორგანო — „რევიუ ბალტიკ“, რომელიც გამოდის ინგლისურ, ფრანგულ და გერმანულ ენაზე.

ყველა ეს ფაქტი იმას მოწმობს, რომ ლიტვის მთავრობამ

სათავეში ჩაუდგეთ სოციალისტურ შეჯიბრებას მაღალი მოსავლისათვის

აიღეს ახალი ვალდებულებები

ოზურგეთი, (ჩვენი სპეც. კორ.). ორთაჭალის ფ. მახარაძის სახ. კოლმეურნეობის წევრთა შორის უდიდესი აღტაცება გამოიწვია სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებამ „1941 წლისათვის სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის განგრძობის შესახებ“.

კოლმეურნეობის წევრები, იწონებენ რა პარტიისა და მთავრობის დადგენილებას, გამოსთქვამენ მტკიცე რწმენას, რომ 1941 წლის სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე ისინი წარსდგებიან ახალ-ახალი გამარჯვებებით, თვალსაჩინო წარმატებებით მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის გადიდებისა და საზოგადოებრივი მეცხოველეობის განვითარების საქმეში.

გუშინ კოლმეურნეობის წევრთა საერთო კრებაზე ფართოდ იქნა განხილული სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება— „1941 წლისათვის სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის განგრძობის შესახებ“.

კრებაზე სიტყვებით გამოსული კოლმეურნეები მიესალმებოდნენ რა პარტიისა და მთავრობის დადგენილებას, შემოჰქონდათ პრაქტიკული წინადადებანი კოლმეურნეობის შემდგომი განმტკიცებისა და აყვავებისათვის.

— მიმდინარე წელს ჩვენი კოლმეურნეობა დიდი გამარჯვებით წარსდგა სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე. განსაკუთრებით ბრწყინვალე წარმატებები გვაქვს მებაღეობისა და მევენახეობის დარგში, მეცხოველეობის განვითარების საქმეში. მაგრამ მიღწეულით დაკმაყოფილება არ შეიძლება. ამჟამად ჩვენ გვმართებს ენერგიული მუშაობა მოსავლიანობის გადიდებისა და მეცხოველეობის შემდგომი აღმავლობისათვის. ყოველგვარი ზომები უნდა მივიღოთ იმისათვის, რომ 1941 წლის სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე ჩვენი კოლმეურნეობა ფართო მაჩვენებლებით წარსდგეს. ვიბრძოლებთ რა მიმდინარე წლის საწარმოო-საფინანსო გეგმის შესრულებისათვის, სოციალისტურ შეჯიბრებაში ვიწვევთ № 7 ბრიგადას, — განაცხადა სტახანოველმა ბრიგადირმა ამბ. პ. მელქაძემ.

სიტყვებით გამოვიდნენ ამავე კოლმეურნეობის ბრიგადირები თორმანიძე, ყლაჟეიშვილი, ალი აჯიოღლი, ლობჟანიძე და სხვები, რომლებმაც ერთსულოვნად მოიწონეს პარტიისა და მთავრობის დადგენილება 1941 წლისათვის სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის განგრძობის შესახებ და აიღეს კონკრეტული ვალდებულებანი.

კრებამ ერთსულოვნად მიიღო გადაწყვეტილება ავჭალის **ბერიას** სახელობის კოლმეურნეობის სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოწვევის შესახებ.

კარელია-ფინეთის ხალხის აყვავებული რესპუბლიკა

დღეს კარელია-ფინეთის ხალხი ირჩევს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოსა და კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებს.

კარელია-ფინეთის ხალხმა თავის პირველ კანდიდატად დაასახელა ის, ვინც მას ბედნიერი, სასიხარულო ცხოვრება მიანიჭა — მთელი მსოფლიოს მშრომელთა ბელადი იოსებ ბესარიონის-ძე **სტალინი.**

რესპუბლიკის მშრომელებმა უდიდესი აღფრთოვანებით წამოაყენეს დეპუტატობის კანდიდატებად დიდი სტალინის ერთგული თანამებრძოლნი ამხანაგები **მოლოტოვი, კალინინი, ვოროშილოვი, კაგანოვიჩი, ჟდანოვი, ანდრეევი, მიქოიანი ხრუშჩოვი** და **შვერნიკი.**

კომუნისტთა და უპარტიოთა სტალინური ბლოკის კანდიდატებს შორის არიან — ნაციონალური გმირი, კიმასის ტბის ლეგენდარული სათხილამურო ლაშქრობის ხელმძღვანელი **ანტიკაინენი,** ჩვენი ქვეყნის წარჩინებული ტყისმჭრელი **გოტჩიევი,** აკადემიკოსი **ვედენეევი,** კეს ტენის რაიონის კოლმეურნეობა „კრასნოე ზნამიას“ თავმჯდომარე **კოპიტცინა,** სათხილამურო ფაბრიკის უძველესი მუშა, ამჟამად საბჭოთა სპეციალისტი, ილმარი **პეუსკური,** მთელი ხალხის საყვარელი ადამიანი, საბჭოთა კავშირის ორგზის გმირი **პაპანინი,** ორდენოსანი მასწავლებელი **ბონჩ-ოსმოლოვსკაია,** რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი **ჩაპლიგინი** და მე-12 მოკავშირე რესპუბლიკის უკეთესთა შორის სხვა საუკეთესო ადამიანები.

კარელია-ფინეთის ხალხი დღეს ხმას აძლევს სტალინსა და მის თანამებრძოლებს, კომუნისტთა და უპარტიოთა უძლეველი სტალინური ბლოკის კანდიდატებს. ამით იგი ხმას აძლევს თავისი რესპუბლიკის, მთელი საბჭოთა კავშირის შემდგომ აყვავებას.

კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკაში საარჩევნო კამპანიის დღეები ემთხვევა კარელია-ფინეთის ხალხის ცხოვრების შესანიშნავ თარიღს: მისი დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრივი განვითარების 20 წლისთავს.

თეთრგვარდიელ ფინელებთან და ინტერვენტებთან მკაცრ ბრძოლებში კარელიის მუშებმა და გლეხებმა, რუსი ხალხის აქტიური დახმარებით, ბოლშევიკური პარტიის ხელმძღვანელობით, დაიცვეს უფლება დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრივი განვითარებისა საბჭოთა ხელისუფლების დროშის ქვეშ. 1920 წლის 1 ივლისს ისინი მხურვალედ მიესალმნენ სრულიად-კარელიის მშრომელთა ყრილობაზე სრულიად-რუსეთის ცაკის დეკრეტს კარელიის შრომის კომუნის შექმნის შესახებ.

კარელიის შრომის კომუნის ხალხთა გმირული ბრძოლა თეთრგვარდიელ ფინელთა წინააღმდეგ, დაძაბული მუშაობა სამოქალაქო ომით დანგრეული მეურნეობის აღსადგენად გამარჯვებით დაგვირგვინდა. 1923 წლის 25 ივლისს კარელიის შრომის კომუნა კარელიის საბჭოთა სოციალისტურ ავტონომიურ რესპუბლიკად გადაკეთდა.

სსრ კავშირსა და ფინეთის რესპუბლიკას შორის დადებული საზავო ხელშეკრულების თანახმად, სსრ კავშირმა ფინეთისაგან მიიღო ახალი ტერიტორიები, მათ შორის კარელიის ყელიც ქალაქ ვიბორგითურთ. კარელიის მშრომელებმა გამოსთქვეს სურვილი, რომ ეს მიწა-წყალი, გარდა იმ უმნიშვნელო ზოლისა, რომელიც ლენინგრადს ეკვრის, მათ რესპუბლიკას შეერთებოდა.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს VI სესიამ დაკმაყოფილა კარელიის მშრომელთა ეს კანონიერი და სამართლიანი სურვილი. **ამასთან ერთად** კარელიის ასს რესპუბლიკა VI სესიის გადაწყვეტილებით გადაკეთდა მოკავშირე კარელია-ფინეთის საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკად.

კარელია-ფინეთის ხალხის სახელმწიფოებრიობის განვითარებაში მიღწეული უდიდესი წარმატებანი ი ი ი ხსნება, რომ იგი იქმნებოდა და ვითარდებოდა **ლენინისა** და **სტალინის** უშუალო ხელმძღვანელობით. პარტიის და პირადად ამხანაგ **სტალინის** მხრივ განსაკუთრებული ყურადღების შედეგად რესპუბლიკამ მიაღწია შესანიშნავ წარმატებებს, შექმნილია სტალინური ეპოქის შესანიშნავი ნაგებობა—თეთრი ზღვისა და ბალტიის ზღვის სტალინის სახელობის არხი, რომელმაც თეთრი ზღვა ბალტიის ზღვას დაუკავშირა. სტალინური ხუთწლედების განმავლობაში ელექტროენერგიის გამომუშავება 18-ჯერ გადიდდა. დიდ წარმატებებს მიაღწია სატყეო მრეწველობამ, რომელსაც რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში ძირითადი ადგილი უჭირავს. შექმნილია მრეწველობის ახალი დარგები, რომლებიც რევოლუციამდელ კარელიაში არა ყოფილა: ქაღალდისა და ცელულოზის წარმოება, პიგმატტისა და ჭარსის გადამუშავება, სამთამადნო მრეწველობა და სხვ. რესპუბლიკაში აშენებულია 20-ზე მეტი ახალი დიდი საწარმო.

წარმატებით განხორციელდა კარელიის სოფლის მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქცია, იმ კარელიისა, რომელიც ოდესღაც მეტის მეტად ჩამორჩენილი და პრიმიტიული მხარე იყო. კოლმეურნეობები აერთიანებენ ყველა გლეხური მეურნეობის 95,5 პროცენტს.

განუხრელად იზრდება საკოლმეურნეო მინდვრების მოსავლიანობა. მნიშვნელოვნად გაიზარდა მსხვილფეხა რქიანი საქონლის სულადობა. კოლმეურნეობებში არის მსხვილფეხა რქიანი საქონლის 959 ფერმა, მეღორეობის 698 ფერმა, მეცხვარეობის 359 ფერმა.

აყვავდა კარელია-ფინეთის ხალხის ფორმით ნაციონალური და შინაარსით სოციალისტური კულტურა. 526 სკოლაში სწავლობს თითქმის 76 ათასი ბავშვი. გახსნილია 2 უმაღლესი სასწავლებელი, 12 ტექნიკუმი, მოწყობილია კარელია-ფინეთის უნივერსიტეტი. დიდად ნიჭიერმა ხალხმა, რომელმაც საუკუნეების განმავლობაში დაიცვა და ჩვენამდე მოიტანა შესანიშნავი „კალევალა“, თავისი ხელოვნება შეჰქმნა. რესპუბლიკაში მუშაობს სახელმწიფო ფილარმონია, რამდენიმე თეატრი და სიმფონიური ორკესტრი.

კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკაში გამოდის 23 ნაბეჭდი გაზეთი, რომელთა წლიური ტირაჟი 15 მილიონ ცალს აღემატება, 2 ჟურნალი. ამასწინად გამოსცა იწყო ფინურ ენაზე ახალმა რესპუბლიკურმა გაზეთმა „ტოტუუსმა“.

რესპუბლიკის რუკაზე გამოჩნდა ახალი ქალაქები, სამრეწველო და კულტურული ცენტრები: კონტოპოგა, ბელომორსკი, მედვეჟეგორსკი. გაიზარდა კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის დედაქალაქი — პეტროზავოდსკი, რომლის მოსახლეობა რევოლუციის შემდეგ 2,5-ჯერ გაიზარდა. საბჭოთა ადამიანების შეერთებული ძალისხმევით ხდება იმ ქალაქების გარდაქმნა, რომლებიც, ფინეთთან დადებული საზავო ხელშეკრულების მიხედვით, საბჭოთა კავშირის ხელში გადავიდა. არჩევნებში კომუნისტთა და უპარტიოთა სტალინური ბლოკის გამარჯვება უზრუნველჰყოფს კარელია-ფინეთის რესპუბლიკის ახალ უდიდეს წარმატებებს სახალხო მეურნეობისა და კულტურის ყველა დარგში.

(საკდესი).

საბჭოთა ვიბორგში. **სურათზე:** ვიბორგის სამგრე.
საკდესის ფოტოკლიშე.

კარელია-ფინეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა

კარელია-ფინეთის საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკას აკრავს თეთრი ზღვა და ევროპის ორი უდიდესი ტბა—ლადოგისა და ონეგისა. კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის ტყეები თვალუწვდენია. ტყეებით დაფარულია უზარმაზარი სივრცე ასეულ კილომეტრზე ჩრდილოეთიდან სამხრეთისაკენ და აღმოსავლეთიდან დასავლეთისაკენ და ასევე უზარმაზარ სივრცეზე გაფენტულია 20 ათასი ტბა.

ადამიანი იქ სახლდებოდა ტბების ნაპირებზე. უკაცურ, უსიერ ტყეებში ღრმად შეჭრა ეშინოდა. გზები არ იყო. ძველი კარელია (ყოფილი ოლონეცის გუბერნია) „განთქმული“ იყო თავისი უგზოობით.

იყო დრო, არც ისე შორეული, როდესაც სოფლელები მიდიოდნენ ხოლმე 20 კილომეტრზე თავისი სოფლიდან, რომ ენახათ ურმის თვალი, და ამ უბრალო რამეს რომ ნახავდნენ, მათს განცვიფრებას საზღვარი არ ჰქონდა.

ძველი კარელები მეტად ღარიბად ცხოვრობდნენ. ხორბლეული თავისი არ ჰქონდათ, გარედან შემოჰქონდათ, მაგრამ ისე მცირე რაოდენობით, რომ მას ხის ქერქს ურევდნენ და ისე იკვებებოდნენ.

დღეს კარელიამ სახე იცვალა. კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის დედაქალაქ პეტროზავოდსკში (მდებარეობს ტბა ონეგაზე) ნაცვლად ხის დაბალი სახლებისა აშენებულია ქვიტკირის მრავალსართულიანი სახლები. სასტუმროები, სკოლები, კულტურის სახლები, თეატრები, კინოები, საავადმყოფოები, საუკეთესო შენობების მთელი კვარტალები—აი, პეტროზავოდსკის დღევანდელი სახე.

პეტროზავოდსკი ტბის უდიდესი ნავსადგურია მთელს საბჭოთა კავშირში. თეთრ და ბალტიის ზღვებს შორის სტალინის სახელობის არხის გაყვანის შემდეგ პეტროზავოდსკის ნავსადგურის მნიშვნელობა კიდევ უფრო გაიზარდა.

პეტროზავოდსკიდან წყლით შეიძლება მოსკოვს და შემდეგ ბაქოს მისვლა, ჩრდილოეთით — თეთრ ზღვაში გასვლა, დასავლეთით — ლენინგრადში. კარელიის ტბები თეთრი და ბალტიის ზღვებისა და ვოლგა-მოსკოვის არხებით ახლა დაკავშირებულია მთელ ჩვენს ქვეყანასთან.

როდესაც აიგება ვოლგა-დონის არხი, კარელია-ფინეთის რესპუბლიკიდან გზა გაიხსნება შავი ზღვისაკენ. იმ ახალ ტერიტორიაზე, რომელიც საბჭოთა კავშირის განკარგულებაში გადმოვიდა ფინეთთან საზავო ხელშეკრულებით, გადის წყლის კიდევ ერთი მაგისტრალი, ტბების მთელი წყება, ერთმანეთთან არხებითა და პატარა მდინარეებით დაკავშირებული. ეს არის ეოუქსის სისტემა, რომელიც აერთებს ლადოგის ტბას ფინეთის ყურესთან.

პეტროზავოდსკის ირგვლივ ტყეა, თვალუწვდენი, კარელიის განთქმული ტყე. ეს არის რესპუბლიკის მწვანე ოქრო. კარელიის ტერიტორიის 70 პროცენტი დაფარულია ტყით.

კარელია-ფინეთის რესპუბლიკის ეკონომიკაში წამყვანი როლი სატყეო მეურნეობას ეკუთვნის. სოროკის, კერეტის, კემის, კოვდის სატყეო ქარხნები განთქმული არიან საბჭოთა კავშირის საზღვრებს გარეთაც. უახლესი ტექნიკით მოწყობილი ქარხნები ჩვენს ქვეყანას აძლევენ ათეულ ათას ტონა ქაღალდს. მთელი ქაღალდისა და სატყეო-ქიმიური მრეწველობა შექმნილია საბჭოთა ხელისუფლების წლებში.

პეტროზავოდსკიდან ლენინგრადში ჩასვლა შეიძლება ახალი გზით— პეტროზავოდსკი — სოროკარი. სოროკარი ლადოგის ტბის ნაპირზე მდებარეობს. რკინიგზის ხაზი გადის ქალაქში, სჭრის მშვენიერ გზატკეცილს, რომელიც მიდის ქალაქ სოროტავალაში. ტბაზე შემოვლით, რკინიგზა მიიმართება დასავლეთისაკენ. გვერდით სიმაღლე ჩორნაია არის. ეს ის ადგილია, სადაც მოხდა უკანასკნელი ბრძოლა სადგურ ლოიმოლასაკენ გზის გასახსნელად. წითელი არმიის გმირულმა ნაწილებმა მძლავრი შეტევით აიღეს აქ ძლიერ გამაგრებული ხაზი.

ხელისგულივით გადაშლილი გზატკეცილი მიიმართება სადგურ ლოიმოლასაკენ. აქ სოფელი გაშენებულია ტბის მაღალ სანაპიროზე. ირგვლივ მომხიბვლელი პეიზაჟია.

გზიდან რომ გადავუხვიოთ, მივადგებით პიტკიარანტს, რომელიც მდიდარია სპილენძითა და რკინით. პიტკიარანტის გზაზეა დიდი სადგური ლიასკელა მდინარე იანისიოკის მახლობლად, დიდ ჩანჩქერთან.

ეუახლოვდებით სორტავალას. სორტავალა ყველაზე დიდი ნავსადგურია ლადოგის ტბაზე. აქედან ლენინგრადში ჩასვლა შეიძლება ორი გზით: ან მდ. ნევით, ანდა ვუოქსის წყლის სისტემით, რომელიც სჭრის კარელიის ყელს.

ლადოგის ტბის დასავლეთ სანაპიროზე, მდ. ვუოქსის შესართავთან მდებარეობს ქალაქი კექსჰოლმი (5 ათასამდე მცხოვრები). ეს ის ადგილია, სადაც პეტრე პირველმა გაიმარჯვა შვედებზე. სახელწოდება შვედური. ფინურ ენაზე მას კიაკისალმი ეწოდება. ლადოგის ტბის ნაპირზე მისი ხელსაყრელი მდებარეობა ხელს უწყობს სათევზაო სარეწაოებისა და სატყეო მრეწველობის საწარმოთა განვითარებას.

კარელია-ფინეთის რესპუბლიკის მეორე დიდი ქალაქი პეტროზავოდსკის შემდეგ არის ვიბორგი. ვიბორგი დიდი საზღვაო ნავსადგურია. მდებარეობს იგი საიმის არხის შესართავთან. ეს არხი მას აკავშირებს საიმის ტბების ვეებერთელა სისტემასთან, რომლითაც სწარმოებს ნავიგაცია რამდენიმე ასეულ კილომეტრზე ქვეყნის შიდა რაიონებში. სანაოსნო გზების გარდა ფინეთის ყურეთა და საიმის არხით ვიბორგთან სხვადასხვა მხრით მიდის ხუთი რკინიგზა და შვიდი გზატკეცილი. ვიბორგიდან დასავლეთისაკენ რკინიგზა მიდის ჰელსინკში, ჩრდილო-აღმოსავლეთისაკენ—სორტავალაში, ვიბორგის აღმოსავლეთისაკენ, სამხრეთ-აღმოსავლეთისაკენ და სამხრეთისაკენ მიდის სამი რკინიგზა: ლენინგრადში, ზღვის პირა გზა და კარელიის ყელის ცენტრში მდებარე დაბა ვალკიარვში.

ვიბორგის სახელი მჭიდროდ დაკავშირებულია ლენინგრადის ისტორიასთან. ჯერ კიდევ პეტრე პირველმა სთქვა, რომ ვიბორგი—ეს არის სასთუმალი პეტერბურგისათვის და ამ სასთუმლის გარეშე პეტერბურგს არ შეუძლია მშვიდად დაძინოსო. ამიერიდან ლენინგრადს შეუძლია თავი უშიშრად იგრძნოს. ვიბორგი ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში შემოვიდა. აქ ჩვენმა სახელოვანმა წითელმა არმიამ გაარღვია და განადგურა მძლავრი ბეტონირებული სიმაგრეები, ე. წ. „მანერჰაიმის ხაზი“.

გმირული წითელი არმია, აღფრთოვანებული ბრწყინვალე გამარჯვებით და გამოწრთობილი ახალ ბრძოლებში, დღეს იცავს ახალ-გაზრდა კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკის საზღვრებს. ამ ახალგაზრდა რესპუბლიკას მთელი საბჭოთა კავშირის ძმურ რესპუბლიკებთან ერთად ახლა შეუძლია დამშვიდებით მოჰკიდოს ხელი სოციალისტურ მშენებლობას.

სოციალისტური შეჯიბრების ახალი ველი

მახარაძე, 14 ივნისი (ტელეფონით საკ. კორ.). ცნობამ სრულიად - საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის 1941 წელს გაგრძელების შესახებ — მახარაძის რაიონის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში დიდი სიხარული და სოციალისტური შეჯიბრების ახალი ტალღა გამოიწვია. აღნიშნული ცნობა სოფ. ძიმითის კოლმეურნეობაში იმ დროს მოვიდა, როდესაც კოლმეურნეებს თავიანთ შთაბეჭდილებებს უამბობდნენ გამოფენიდან ახლად დაბრუნებული სტახანოველები შუქრა ჩხაიძე და დარეჯან სამსონია.

კოლმეურნეებმა იკისრეს წელს სახელმწიფოს ჩააბარონ 452 ათასი კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი, და სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვიეს სოფ. ნაგომრის კოლმეურნეობა.

ლაითურის კიროვის სახელობის საბჭოთა მეურნეობაში ამ ცნობამ მუშების, აგროსპეციალისტებისა და მთელი კოლექტივის დიდი შროშინი ენტუზიაზმი გამოიწვია. ეს მეურნეობა გასულ წელს გამოფენის მონაწილე იყო, მან მიიღო პირველი ხარისხის დიპლომი, მსუბუქი ავტომანქანა, 10 ათასი მანეთი ფულადი ჯილდო.

ხსენებული საბჭოთა მეურნეობა წელს უკეთესი მაჩვენებლებით იღებს მონაწილეობას გამოფენაში, ხოლო 1941 წელს კიდევ უკეთესი მაჩვენებლებით წარსდგება გამოფენაზე. ასეთია ლაითურელთა ერთსულოვანი გადაწყვეტილება, რისთვისაც მათ აკისრეს მთელი რიგი კონკრეტული ვალდებულებანი.

მძლავრი მოწოდება სოციალისტური შეჯიბრების გაჩაღებისათვის

გუდაუთი, („კომუნისტის“ კორ.) გუდაუთის რაიონის კოლმეურნეობებში დიდი დაინტერესებით ეცნობიან სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებებს სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის შესახებ, რომელთა გაცნობა კოლმეურნეობებში იწვევს ახალ საწარმოო აღმავლობას, სოციალისტური შეჯიბრების აზვირთებას. 14 ივნისს სოფელ ზვანდრიფშის ჩარკვიანის სახელობის ახლადდასახლებული კოლმეურნეობის წევრებს კრებაზე გააცნეს დადგენილებები გამოფენის შესახებ. კოლმეურნეებმა გამოსთქვეს საერთო მოწონება და აღფრთოვანება დადგენილების გამო.

კოლმეურნეობის წევრებმა იკისრეს უხვი მოსავლის მიღებით მოიპოვონ მომავალი წლის გამოფენაში მონაწილეობის უფლება. ამ მიზნით კოლმეურნეთა და ცალკე ბრიგადებს შორის გაიშალა სოციალისტური შეჯიბრება. კოლმეურნეს სტახანოველმა პლატონ გულუამ, რომელმაც გასული წლის რვა თვეში 600 შრომადღე გამოიმუშავა, დაივალა წელს გამოიმუშაოს 1200 შრომადღე. მეორე ბრიგადის სტახანოველმა ალექსანდრე კარტოზიამ, რომელმაც გასულ წელს დაათვალიერა გამოფენა როგორც ექსკურსანტმა, დაივალა მიმდინარე წელს 700 შრომადღის გამომუშავება და შეჯიბრებაში გამოიწვია კოლმეურნე აკაკი ჩაკვეტაძე.

ამ კოლმეურნეობის მეორე ბრიგადის ხელმძღვანელმა ერმილე ოფშილავამ დიდი აღფრთოვანება გამოსთქვა გამოფენის განგრძობის გამო და დაივალა მიაღწიოს სამინდის მაღალ მოსავალს ქვაჩახიას მეთოდის გამოყენებით და აუცილებლად გახდეს გამოფენის მონაწილე. მასთან სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაება გ. სორდიას ბრიგადა. თვით კოლმეურნეობამ შეჯიბრებაში გამოიწვია ორჯონიკიძის სახელობის ახლადდასახლებული მეზობელი კოლმეურნეობა და დაივალა წარმატებით შეასრულოს როგორც მაღალი მოსავლიანობის ამოცანა, ისე სახელმწიფოს წინაშე პროდუქციის ჩაბარების ვალდებულებები.

კარელია-ფინეთის სს რესპუბლიკა. **სურათზე:** ამბ. ტოივო ანტიკაინენი თავის ამოძრჩეველთა შორის.
საკდესის ფოტოკლიშე.

ო. ეგაძე

ლენინგრადიდან-ვიბოგრგამდე

სადგ. ბელოოსტროვი. აი, ესეც საბჭოთა კავშირის გუშინდელი მიჯნა, რომლის იქით უცხო ქვეყანა—ფინეთი იწყებოდა. ვაგონში ამოსულმა თავაზიანმა მესაზღვრეებმა საზელმწიფო საზღვარზე გადასვლის ნებართვის მომზადება გვთხოვეს და მალე კვლავ გზა გაგვიხსნეს.

ფინეთის მხარის პირველ მოსაზღვრე სადგურ რაიოკის ეუახლოვდებით. ყვითელი ფერის, ლამაზი და სუფთა ოთსართულიანი გრანიტის შენობა, ცაში აბჯენილი ქიმებითა და გოტიკური ყაიდის ფანჯრებით ისე გამოიყურება, თითქოს გაღმა მეზობელს თავი უნდა მოაწონოსო. ახლო-ძახლო კოპწია საგარაკო სახლებიც ჩარიგებულან. წინათ იქ რუსი თეთრგვარდიელები იყვნენ შეხიზნულნი. მეფის არმიის „ბრწყინვალე“ ოფიცრობის სიახლოვე ჩვენ საზღვრებთან ალბად სამშობლოსადმი „სიყვარულით“ აიხსნებოდა, სამშობლოსი, რომლის „საკეთილდღეოდაც“ მზად იყვნენ ცალი ხელი სახლის გამქირავებელი. შუცკორებისათვის გაემართათ, მეორეკი ფინელთა „მოძმე რასისათვის“—სამურაებისათვის გაეწოდებინათ.

მალე სადგურ ოლილას ჩავუქროლეთ და კოუკალაში შევდექით. სადგურიდან ორი კილომეტრის დაშორებით დგას ოთსართულიანი კოტეჯი, რომელშიც გენიალურმა მხატვარმა ილია რეპინმა თავისი სიცოცხლის უკანასკნელი წლები გაატარა. დაბალი და პატარა ოთახები, მოუხერხებელი სამუშაო ატელიე და ჩალეწილი შუშაბანდი მოსულს თვალში ეცემა. კოტეჯის ბაღში მიტოვებული რეპინის საფლავი ეკალბარდებით შემოსილა, ხოლო დიდი ადამიანის მხატვრულ ქმნილებათა მემკვიდრეებს ოსტატის ხელით ნაწერი ტილოები კედლებიდან ჩამოუსხნიათ და შემოსავლის წყაროდ გაუხდიათ... ამბობენ, დედა-რუსეთის მიწაზე დაბადებულ რეპინს მშობლიურ მხარეში სიკვდილი უნატრია და უთქვამს:

—...ვერა, ვერც ჩემი ქვეყნის შვილები დამიტირებენ!

ცხრა ზაფხული იმდენმაე ზამთარმა შესცვალა და გამარჯვებული რუსეთის შვილები მივარდნილ კოუკალაშიც შეიდნენ, ბზატვრის დაკარგული საფლავი მოსძებნეს, მწვანე გვირგვინებით შეამკეს და მის სახელს სოციალიზმის ქვეყნის შარავანდედი დაადგეს.

○

უკანდახეულმა შუცკორებმა საგარაკო ქალაქ ტერიოკის განადგურება ვერ მოასწრეს. უწინ აქ შეძლებული კლასთა პეტერბურგელი წარმომადგენლები ისვენებდნენ, შემდეგ კი ფინეთის არისტოკრატიას კოტეჯები წამოეჭიმა და ნეტარ ცხოვრებას ეწეოდა. სხვა მრავალთა შორის გამოერჩევა იაპონიის ჰელსინკელი სამხედრო მისიის მიკადოს სტილის კოტეჯი, რომლის დანიშნულება, ცხადია, მარტო უწყინარი გამაჯანსაღებელი მიზნებით არ ამოიწურებოდა: ჩვენი ქვეყნის აღმოსავლური მიწების მეოცნებე „მყიდველებს“, როგორც სჩანს, თვალი ჩრდილოეთისკენაც ეჭირათ.

ახალი სიცოცხლით ცხოვრობს ქალაქი ტერიოკი. „ოფიცერთა საზოგადოების“ შენობაში კომუნალური საავადმყოფო გაუხსნიათ, პარიკმახერებს დარაბები დაუღიათ და პუერისმტხობლებსაც საცხობები გაუხურებიათ. მექანიკურმა სამრეცხაომ მუშაობა დაიწყო, სახელმწიფო ბანკმა ფილიალი გახსნა და დიზელმოტორიანი ელექტროსადგურის ტაქტანმა გულის ფეთქამაც ქალაქს შუქი დაუფრქვია. მალე ტერიოკის მრავალრიცხოვანი აგარაკები ლენინის ქალაქის მშრომელებს მიიღებენ და იმ მყუდრო კუთხეებში, სადაც განებივრებულ ფინელ არისტოკრატთა და ევროპელთა გამაკები ქანაობდნენ, გამარჯვებული ქვეყნის შვილების კისკისს გაიგონებთ.

სიამაყის გრძნობით მოგვითხრობენ ტერიოკელები — ჩვენს მიწა-წყალზე დიდ ლენინსაც უცხოვრიაო, მაქსიმ გორკეც აქ ისვენებდა და ბაღდათელ მაიაკოვსკისაც სტუმრად შემოუვლიაო. 1917 წელს, დროებითი მთავრობის მიერ დევნილმა ლენინმა რაზლივში წამოდგმული თავის ჭოხი მიატოვა და აქაურ ღარიბ გლეხს სესტრორეცკელ მუშა ივანოვად შეაფარა თავი. სოფელ კოუკალაშიც რამდენიმე კრება მოეწყვა და რაზლივში დაწყებული წიგნის „სახელმწიფო და რევოლუციის“ დასამთავრებლად ვიბორგში გადასახლებულა. ჯერ ვიბორგისაკენ ძიდის და ჩვენც იქით მივემართებით.

○

შარაგზას ცხარე ბრძოლამიხდილი ადგილები მისდევენ. წვეროებშეტრუსული წიწვიანი ტყეები წითელი არტილერიის მრისხანების მოწმენი გამხდარან. დანგრეულ-დამორჩილებული „მანერჰაიმის ხაზი“ კუტივით დადუმებულია და გუშინდელ სიკვდილისშიშველ „დოტებში“ სიმშვიდე დაბუდრებულა.

მანქანიდან ყველანაირ ალზე გადასხდედით, გზა გვერდით მოვიტოვეთ და ვეზი ტყისაკენ ვიბრუნეთ. რკინის მუხლუხებმა ჯაგნარიანი გორაკები გადაირბინეს და უჩვეულო, გოლიათური ზომის ბორცვთან შესდგნენ: ჩვენ წინ ოდესღაც მრისხანე „დოტი“ „მილიონერი“ იდგა, რომელიც ახლა სამუზეიმო ეშვიათობად გადაქცეულა.

ხელის გამლის სისქის რკინის ჯაჭვანი ეკრა ამ საარაკო ფოლადის ბანს. კედლებში სათოფურები დაეყოლებინათ და სიკვდილის დამთეს ზარბაზნებს იქიდან ტყრები გამოეყოთ. „დოტის“ გარშემო მოღრმო თხრილი შემოეკლოთ, ხუთპირი მავთულის ხლართიც ჩაეწნათ და, ამასაც რომ არ დასჯერებიან, მისასვლელთან ნაღმის ველიც დაეგოთ.

ამგვარი ხაფანგებით ლამობდნენ ჩვენი დევგმირების დაჯაბნას, მაგრამ ოინი ვერ გაუვიდათ, გმირი ხალხის გულადმა მებრძოლებმა სიმამაცეს ხერხიც დაუმატეს და „აუღებელი“ მანერჰაიმის ხაზი ცაში ააფეთქეს.

○

ციხე-ქალაქი კოივისტო განზე დაგვრჩა. ტყეში გაჭრილი გზა ვიბორგისაკენ მიიკლაკნება, წყალვარდნილ იმატრას ჩაუვლის და ჰელსინკის უერთდება. გზადაგზა შუცკორების მიერ გადამწვარ ნასახლარებზე ალოთ დამსკდარი საკვამურები გამოჩნდებიან ხოლმე და მტრის ბარბაროსობის უხმო მოწმეები გამუტულნი სთვლემენ.

მალე ვიბორგის ფერმკრთალი ცაც გამოჩნდა: ძველი ქალაქის სილუეტები, კირკის (ვიწრო ქიმი და ციხე „ლინას“ **რკინით მოჭედილი** გუმბათი ლურჯ ჰორიზონტზე ამოქარგულ ნაყშად ჩამოეფინა.

ქალაქის მისასვლელთან უცხო ასოებით ნაცნობი სახელი „ვიიპური“ ამოვიკითხეთ. მანქანამ ჩრდილო-აღმოსავლეთით შემოუარა და ვიბორგის სადგურთან შესდგა. იმხელად ლენინგრადიდან ჩამოსულმა მატარებელმაც ზურგი დაიბერტყა და ახალ საბჭოთა ქალაქში ახალი ხალხი ჩამოსხა.

ორი დიდი დარბაზი აქვს ვიბორგის სადგურს და ორივე ერთმეორეზე შედგმული. ფრძელი გადახურული პერონი ხაშურის სადგურს გაგახსენებთ და თეთრი ფილით მოპირკეთებული გვირაბი თბილისს მოგაგონებთ. ყოველივე ეს უცხოც იყო და ნაცნობიც.

სადგურიდან კარელიის ქუჩა მიდის, აქ „კარეიალანკატუს“ რომ უწოდებენ. ორთავ მხარეზე მოზრდილი სახლების რიგები აუხსამს და ვიბორგის უბეზე დამდგარ ნავსადგურს მიბჯენია.

ამაღლებულ ადგილზეა გაშენებული ქალაქი. სამხრეთი ნაწილიდან მთავარი ქუჩა ლინენკატუ მიიმართება, ძველისძველ ციხეს ჩაუვლის, ქალაქის დასავლეთ ნაწილს შუაზე გაჭეთს და იქ ევროპულ ყაიდაზე წამოდგმულ კოტეჯებს ჩაირიგებს.

მრავალ მნახველს იზიდავდა ვიბორგის ციხე „ლინა“. უცხოელი მოგზაურები ციხის ძირში ლიმუზინებს სტოვებდნენ, „ლინას“ გუმბათზე ადიოდნენ და გარშემო გადაშლილ მომხიბვლელ ბუნებას თვალს ავლებდნენ. არც „ნავთის მეფე“ დეტერდინგი დაბნეულა; იქვე ახლოს ბენზინისა და საცხები ზეთების ჩამოსასხმელები გაუმართავს და სანამ ტურისტები ფოტოაპარატებს აჩხაკუნებდნენ, იგი ინგლის-ჰოლანდიურ საწვავ მასალას ასაღებდა და შიგ დაბანდებულ სტერლინგებს სამპირად ატრიალებდა.

ახლაც მოდიან ტურისტები, მაგრამ უკვე სხვა ყაიდისა. ამ თვალწარმტაცი

პარტიული ცხოვრება

ცხრამეტი ახალი პირველადი პარტიული ორგანიზაცია

საჩხერე, (საქდესი). საჩხერის რაიონის პარტიული ორგანიზაციაა დიდ ყურადღებას უთმობს საკ. კ. პ. (ბ) რიგების ზრდას მოწინავე, ლენინ-სტალინის საქმის ერთგული ადამიანების ხარჯზე. 1939 წლის ივლისში, ე. ი. ჭიათურის რაიონიდან საჩხერის ცალკე რაიონად გამოყოფის შომენტისათვის საჩხერის რაიონში იყო 17 პირველადი პარტიული ორგანიზაცია, რომელშიც ირიცხებოდა პარტიის 302 წევრი და კანდიდატი. ამჟამად საჩხერის რაიონში 36 პირველადი პარტიული ორგანიზაციაა, რომლებსაც ჰყავთ პარტიის 343 წევრი და 228 კანდიდატი. პირველადი პარტიული ორგანიზაციები ჩამოყალიბდა ქორეთის ბაქრაძის სახელობის, ღოდორას მახარაძის სახელობის, გოგოლაძეების ორჯონიკიძის სახელობის და სხვა კოლმეურნეობებთან.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტში

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1940 წლის 14 აპრილის გადაწყვეტილებით საკ. კ. პ. (ბ) რიგებიდან გარიცხულია ივანე იაგორის-ძე **თამაზაშვილი** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1932 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 0718085—როგორც სასამართლოს მიერ მსჯავრდადებული.

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1940 წლის 15 მაისის გადაწყვეტილებით საკ. კ. პ. (ბ) რიგებიდან გარიცხული არიან:

1) ლევან გიორგის-ძე **ლაფანაშვილი** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1927 წლიდან, პარტბილეთი № 1526587—საგადასახადო თანხების მითვისებისათვის. 2) გიორგი ლაზარეს-ძე **ბაქრაძე** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1932 წლიდან, პარტბილეთი № 1549658—სახელმწიფო თანხების მტაცებლობისათვის. 3) ბესარიონ დავითის-ძე **შონია** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1921 წლიდან, პარტბილეთი № 1526927—გაფლანგვისათვის. 4) იოსებ მოსეს-ძე **დანელია** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1938 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 1673162—როგორც სასამართლოს მიერ მსჯავრდადებული. 5) ხასმამედ ასკიარ ოღლი **კარაბანოვი** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1938 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 1260417, რელიგიური წესჩვეულებების შესრულებისათვის. 6) ალექსერ ბაირამის-ძე **კაჯაროვი**—საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1939 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 2158867—საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატად შესვლის დროს თავისი წარსულის დაფარვისათვის. 7) ფილიპე დავითის-ძე **სართანია**—საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1921 წლიდან, პარტბილეთი № 1503687—სახელმწიფო თანხების მითვისებისათვის. 8) პარმენ სამსონის-ძე **ხუციშვილი** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1939 წლიდან, პარტბილეთი № 2862600—როგორც სასამართლოს მიერ მსჯავრდადებული. 9) ოღლა ეგნატეს-ასული **როგავა** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1938 წლიდან (ვანის რაიონის პარტორგანიზაციიდან) — რაიონიდან თვითნებურად გამგზავრებისა და პარტორგანიზაციისაგან მოწყვეტისათვის. 10) ელენა მარკის-ასული **ეშჩენკო** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1932 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 0712542 — საკანდიდატო ბარათის დაკარგვისა და პარტსაწევრო გადასახადის შეუტანლობისათვის. 11) ანტონ ვასილის-ძე **პავლოვი** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1932 წლიდან, პარტბილეთი № 1530909—სისტემატური ლოთობისა, სამთვრალის დროს პარტბილეთის დაკარგვისა და პარტსაწევრო გადასახადის შეუტანლობისათვის. 12) დავით ალექსანდრეს-ძე **ქსოვრელი** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1929 წლიდან, პარტბილეთი № 1525214—პარტბილეთის დაკარგვისა და პარტცხოვრებისაგან მოწყვეტისათვის. 13) აკაკი ანდრიას-ძე **ანაკიძე** — საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1932 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 0928016 — საკანდიდატო ბარათის დაკარგვისათვის, პარტცხოვრებისაგან მოწყვეტისათვის, ამ ფაქტის პარტორგანიზაციისათვის დაფარვის გამო.

ფილოსოფიური ფაკულტეტი თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში

დიდი სტალინის შრომამ „დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმის შესახებ", რომელიც მან დასწერა 1938 წ. სექტემბერში „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსისათვის", ახალი ფურცელი გადაგვშალა მარქსისტულ-ლენინურ ფილოსოფიაში. იგი ახალი საფეხურია მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფიის განვითარებაში. მარქსისტული დიალექტიკური მეთოდისა და ფილოსოფიური მატერიალიზმის საფუძვლების გენიალურ გადმოცემასთან ერთად, ამხანაგმა სტალინმა განსაკუთრებული სიღრმით გვიჩვენა, რომ მეცნიერული კომუნიზმი ემყარება დიალექტიკურ და ისტორიულ მატერიალიზმს და უშუალოდ მათგან გამომდინარეობს. ამ ფილოსოფიამ სოციალიზმი უტოპიიდან მეცნიერებად გადააქცია, მან შეჰქმნა ნამდვილი ისტორიული მეცნიერება.

„საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის გამოშვებასთან დაკავშირებით პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ" საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების გამოსვლამ, ამხანაგ სტალინის მოხსენებამ ჩვენი პარტიის XVIII ყრილობაზე დიდი ინტერესი გამოიწვია მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორიისადმი. თავის ისტორიულ მოხსენებაში ამხანაგმა სტალინმა სთქვა: „...არის მეცნიერების ერთი დარგი, რომლის ცოდნა სავალდებულო უნდა იყოს მეცნიერების ყველა დარგის ბოლშევიკებისათვის, — ეს არის მარქსისტულ-ლენინური მეცნიერება საზოგადოების შესახებ, საზოგადოების განვითარების კანონების შესახებ, პროლეტარული რევოლუციის განვითარების კანონების შესახებ, სოციალისტური მშენებლობის განვითარების კანონების შესახებ, კომუნიზმის გამარჯვების შესახებ. ვინაიდან არ შეიძლება მივიჩნიოთ ნამდვილ ლენინელად კაცი, რომელიც თავისთავს ლენინელს უწოდებს, მაგრამ ჩაკეტილია თავის სპეციალობაში, ჩაკეტილია ვთქვათ, მათემატიკაში, ბოტანიკასა ან ქიმიაში და თავისი სპეციალობის იქით ვერაფერს ხედავს. ლენინელს არ შეუძლია იყოს მხოლოდ მის მიერ ამორჩეული მეცნიერების დარგის სპეციალისტი, —იგი ამასთანავე ერთად უნდა იყოს პოლიტიკოსი — საზოგადოებრივი მუშაკი, რომელიც ცხოველი ინტერესით ეკიდება თავისი ქვეყნის ბედ-იღბალს, რომელიც იცნობს საზოგადოებრივი განვითარების კანონებს, რომელსაც შეუძლია გამოიყენოს ეს კანონები და რომელიც ცდილობს იყოს ქვეყნის პოლიტიკური ხელმძღვანელობის აქტიური მონაწილე". (სტალინი).

მარქსიზმ-ლენინიზმის ფილოსოფია—დიალექტიკური მატერიალიზმი—ეს არის მეცნიერება ბუნების, საზოგადოებისა და აზროვნების განვითარების ზოგადი კანონების შესახებ. დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმი ფილოსოფიის უმაღლესი ფორმაა. იგი შეჰქმნეს მარქსმა და ენგელსმა მთელი წარსული კულტურის საუკეთესო მიღწევათა კრიტიკული გადამუშავების საფუძველზე და შემდგომ განავითარეს ლენინმა და სტალინმა ისტორიულ პირობებთან შეფარდებით, მეცნიერებისა და რევოლუციური მოძრაობის განვითარების საფუძველზე. მისი დაუფლება მოითხოვს დაჟინებით და შეუპოვარ მუშაობას.

საბჭოთა ინტელიგენცია ბოლშევიკური გატაცებითა და დაჟინებით შეუდგა ბოლშევიზმის თეორიის შესწავლას. განსაკუთრებით დიდია მის წრაფება და ინტერესი ლენინ-სტალინის მშობლიური პარტიის თეორიული საფუძვლების — დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმის დაუფლებისადმი. ამას მჭერმეტყველურად მოწმობს სულ უფროდაუფრო მზარდი მოთხოვნილება მარქსიზმ-ლენინიზმის ფილოსოფიურ ლიტერატურაზე, ინტერესი ლექციებისადმი ფილოსოფიურ საკითხებზე და ის შეკითხვები, რომლებსაც ამ ლექციებზე მსმენელები იძლევიან.

არსებულ ფილოსოფიურ კადრებს საქართველოში არავითარ შემთხვევაში არ შეუძლიათ ამ თანდათან მზარდი მოთხოვნილების დაკმაყოფილება. საჭიროა დაუყოვნებლივ შევუდგეთ ახალი კადრების მომზადებას, ისეთი ადამიანების მომზადებას, რომელნიც დაეუფლებიან მარქსი-ენგელს-ლენინ-სტალინის ფილოსოფიის მწვერვალებს და შესძლებენ ეს ფილოსოფია სიტყვიერად და წერილობით მიაწოდონ ფართო მასებს, შესძლებენ მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფიის პრობლემების მეცნიერულ დამუშავებას.

აღნიშნული გარემოება აყენებს თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან ფილოსოფიური ფაკულტეტის შექმნის აუცილებლობის საკითხს. სახელმწიფო უნივერსიტეტი მთელი სერიოზულობით უნდა შეუდგეს ფილოსოფიური კადრების მომზადებას. მას ამისათვის ყველა შესაძლებლობა აქვს.

1940/41 სასწავლო წლისათვის თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან, თანახმად ზემოდგომი ორგანოების დადგენილებისა, უნდა გაიხსნას **ფილოსოფიური ფაკულტეტი.** უნივერსიტეტის დამტკიცებული სასწავლო გეგმა ითვალისწინებს ფილოსოფიური ფაკულტეტის პირველ კურსზე 50 სტუდენტის მიღებას. უნივერსიტეტის სათანადო ორგანოები უკვე შეუდგნენ ამ მიმართულებით ლონისძიებათა გამომუშავებას.

უდავოა, რომ ჩვენს უნივერსიტეტს საჭირო მატერიალური ბაზა მოეპოვება ამ პასუხსაგები საქმისათვის. მარქსიზმ-ლენინიზმისა და ფილოსოფიის ისტორიის კათედრებს პროფესორ-მასწავლებელთა უაღრესად კვალიფიციური კადრები მოეპოვებათ. უაღრესად კვალიფიცირებული ძალებით წარმოდგენილია აგრეთვე ფილოსოფიის მონათესავე დისციპლინები. ამ კათედრების ბაზაზე უნდა მოეწყოს ფილოსოფიური ფაკულტეტი. უნივერსიტეტში არსებობს ასპირანტურა მარქსიზმ-ლენინიზმში (5 კაცი) და ფილოსოფიის ისტორიაში (12 კაცი). უნივერსიტეტს მოეპოვება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა კაბინეტები და საკმაოდ მდიდარი ბიბლიოთეკა. ქართულ ენაზე მოგვეპოვება მარქსიზმის კლასიკოსების თითქმის ყველა ნაწარმოები, რაც უცილებელი დასაყრდენია ფილოსოფიაში კადრების მომზადებისათვის.

ძველმა საქართველომ ფილოსოფიის დიდი კულტურა დაგვიტოვა. საქართველოს საისტორიო მუზეუმი სავსეა უძვირფასესი ხელნაწერებით. ბევრია ორიგინალური ქართული ფილოსოფიური ნაწარმოები. წარსულის ეს უდიდესი განძი თავის მკვლევარს უცდის. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ფილოსოფიური ფაკულტეტის გახსნა ამ კვლევის დაწყების საწინდარი იქნება.

უნივერსიტეტის რექტორატმა ამთავითვე ხელი უნდა მოჰკიდოს ამ დიდი საქმის დროულ ორგანიზაციას და ხელმძღვანელობას. 50 კაცი, რომლებსაც უნივერსიტეტი მიმდინარე წელს ფილოსოფიურ ფაკულტეტზე მიიღებს, საუკეთესონი უნდა იყვნენ. ნუ დავივიწყებთ, რომ ფილოსოფიურმა ფაკულტეტმა უნდა მოამზადოს უმაღლესი კვალიფიკაციის კადრები, მან უნდა მოგვცეს უმაღლესი კვალიფიკაციის პარტიული მუშაკები, პარტიული და საბჭოთა პრესის მუშაკები, მეცნიერულ დაწესებულებათა მუშაკები, უმაღლეს სასწავლებელთა მასწავლებლები, კრიტიკისა და ლიტერატურის ფრონტის მუშაკები და სხვ.

საჭიროა აქედანვე მივიღოთ ზომები ფილოსოფიური ფაკულტეტის სწორი ორგანიზაციისათვის როგორც კონტიგენტის შერჩევის, ისე სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო პროგრამებით მისი უზრუნველყოფისათვის.

პროფ. მ. გოგიბერიძე
დოც. ა. ჟუთელია

გიორგი აბზიანიძე

აკაკი წერეთელი

გზა არ ილეოდა, ველებს ნაპირი არ უჩნდა. „იამშიკს" შეუცვლელი ტემპით მიჰყავდა რუსული „ტროიკა". ახალგაზრდა მგზავრი ფიქრებს წაეღო. იგი გამოფხიზლდებოდა მხოლოდ მაშინ, როცა ეტლი შლაგბაუმთან შეჩერდებოდა. ფერადი შლაგბაუმები დაუსრულებლად იღებოდა და იხურებოდა. ჭაბუკი აკაკი წერეთელი პეტერბურგს მიემგზავრებოდა. იგი ახალგაზრდული ოცნებითა და მღელვარებით უახლოვდებოდა რუსეთის გულს. ეს ის დრო იყო, „როცა პეტრე დიდისაგან გამოჭრილი სარკმელი აიხადა და ძალაუნებურად გამოაშუქა განათლებამ ბნელეთში. სწორედ ამ დროს, —როგორც შემდეგში აღტაცებით სწერდა აკაკი წერეთელი,—გამოვიდა სარატოველი სემინარიელი ჩერნიშევსკი, ჩაუდგა სათავეში ჟურნალ „სოვრემენიკს" და, დობროლიუბოვთან, ანტონოვიჩთან, ნეკრასოვთან და სხვებთან ერთად, დასცა რუსეთს კიჟინა... ამოძრავდა რუსეთი. მისი ხელახლა დამონება შეუძლებელი იყო". *)

ჭაბუკ პოეტზე უდიდესი შთაბეჭდილება მოახდინა პეტერბურგის მღელვარე ცხოვრებამ. პეტერბურგის სტუდენტობა აღტაცებით მიესალმებოდა სამოციანი წლების გაბრწყინვალებულ განთიადს. ახალი თაობის ცნობიერებაში მტკიცედ იჭრებოდა ჩერნიშევსკის და დობროლიუბოვის განმათავისუფლებელი იდეები. ამ დიდი სოციალური მოვლენების გავლენით მწიფდებოდა აკაკი წერეთლის აზრი და ფრთას ისხამდა მისი პოეტური ფანტაზია. რუსული რევოლუციონური აზრის ტიტანების წერილებმა „სოვრემენიკის" ფურცლებზე კიდევ უფრო გაუძლიერეს მას ხალხის განთავისუფლებისათვის ბრძოლის წყურვილი. სოციალური ბრძოლის იდეებს, რომლებიც ახლა, პეტერბურგში გაცილებით უფრო ჩამოყალიბებულად ჰქონდა წარმოდგენილი,—იგი უკავშირებდა ოცნებას თავისი ქვეყნის ეროვნულ განთავისუფლებაზე. პეტერბურგის ნისლიან საღამოებში გრანიტში ჩასმული ნევის ნაპირებიდან პოეტი მრისხანეთ გაჰყურებდა უსამართლობის განსახიერებას — პეტრე-პავლეს უზარმაზარი ბნელი ციხის კედლებს და აგონდებოდა თავისი ქვეყნის დამონების სურათები, 1859 წელს პეტერბურგიდან 19 წლის აკაკი წერეთელი თბილისში გზავნის შესანიშნავ ლექსს „ქართლის სალამი":

„შორის ქვეყნიდან, მოშორებულსა,
სამშობლო ჩემო, გიგზავნი გულსა,
შენს ერთგულს მონას, მსტვერპლადაც მზასა,
შენთვის ოხვრისგან დაწყლულებულსა.
მშვიდობა შენდა სამშობლო მხარე,
ერთს დროს ჩემთ სევდათ მოიავარე".

სამშობლოს სიყვარულით გაშთაბარ ამ სტრიქონებში იმალება ჭაბუკი აკაკი წერეთლის დიდი შემოქმედებითი შესაძლებლობანი მისი მომავალი პოეტური განვითარებისა. ამ ლექსში იგრძნობა ბარათაშვილის გავლენის კვალი. ჭაბუკი პოეტი ლექსის უკანასკნელ სტროფებში გამოხატავს თავის ეროვნულ კონცეპციას. იგი მოუწოდებს თავის ქვეყანას გამოფხიზლდეს, მოიკრიბოს ძალები და დაადგეს ახალ გზას. ეს არის გზა ევროპეიზაციისა. პოეტი ოცნებობს იმ დროზე, როცა ცხოვრების ევროპული ფორმები მოიპოვებენ უფლებას მის სამშობლოში,—როცა საქართველო ერთ მთლიან ეროვნულ ორგანიზმად გადაიქცევა. აქ არის ძირები იმ ეროვნული იდეებისა, რომლებიც აკაკი წერეთელმა და ილია ჭავჭავაძემ მალე მთლიან კონცეპციად ჩამოაყალიბეს და სამოციან წლებში ძველს თაობასთან პირველ იდეურ შეტევისთანავე დააწერეს ნაციონალურ-რევოლუციური განთავისუფლების დიდებულ დროშას.

ამხანაგი **სტალინი** გენიალურად განსაზღვრავს ქართველი ერის ეკონომიური კონსოლიდაციის პროცესს. „საქართველო, როგორც ერი,— სწერს ამხანაგი **სტალინი,** — გაჩნდა მხოლოდ XIX საუკუნის მეორე ნახევარში, როდესაც ბატონყმობის დაცემამ და ქვეყნის ეკონომიური ცხოვრების ზრდამ, გზების განვითარებამ და კაპიტალიზმის წარმოშობამ დააწესა შრომის დანაწილება საქართველოს ოლქებს შორის, საბოლოოდ შეარყია სამთავროების სამეურნეო კარჩაკეტილობა და შეაკავშირა ისინი ერთ მთელად". *)

ქართველი ერის ეკონომიური კონსოლიდაციის პროცესს უკავშირდება ნაციონალურ-რევოლუციური განთავისუფლების მძლავრი მოძრაობა, რომელიც უდიდეს მოვლენას წარმოადგენს გასული საუკუნის საქართველოს ისტორიაში.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ორგანო „პრავდამ", დაახასიათა რა ილია ჭავჭავაძე, როგორც უდიდესი ქართველი მწერალი, უწოდა მას „მეცხრამეტე საუკუნის მეორე ნახევრის საქართველოს ნაციონალურ - რევოლუციური მოძრაობის უპოპულიარესი საზოგადო მოღვაწე" („პრავდა", 1936 წ., 4/IX). ეს განსაზღვრა შეგვიძლია გავიმეოროთ საქართველოს დიდი პოეტის აკაკი წერეთლის შესახებაც. აკაკი წერეთელი ილია ჭავჭავაძესთან ერთად იდგა ქართველი ხალხის განმათავისუფლებელი მოძრაობის სადარაჯოზე და თავგანწირვით უშვერდა გულს თავისი ქვეყნისთვის შემოქმედებულ მახვილს.

აკაკის და ილიას მსოფლმხედველობა ძირითადად შემუშავდა პეტერბურგში რუსეთის რადიკალურ-დემოკრატიული აზროვნების დიდი გავლენით. აქ დაიწყო პირველი გეგმები ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობისა. ცნობილი მესამოციანელის კირილე ლორთქიფანიძის ერთერთ ხელნაწერში ჩვენ წავაწყდით მეტად საინტერესო შენიშვნას, რომლის შიხედვით ირკვევა, რომ ილია ჭავჭავაძემ თავისი პოემა „აჩრდილი" პეტერბურგში წაუკითხა აკაკი წერეთელს 1860 წელს. აკაკი წერეთელს იმავე წელს დაუწერია „აჩრდილის" მეხუთე თავის („ჩვენო არაგვო რა რიგ მიყვარხარ") საპასუხო ლექსი „ამაო ძებნა", სადაც ჭაბუკი ილია ჭავჭავაძე დასახულია, როგორც სამშობლოსთვის თავდადებული კეთილშობილი რაინდი, რომელიც

„კვნესის და ოხრავს, სტირს უბედური
და წარსულ დროებს ოცნებით ეძებს".

აკაკიმ პირველ ლექსებიდანვე გამოიკვეთა საკუთარი ადგილი ქართულ პოეზიაში. 1860 წელს „ცისკრის" ფურცლებზე დაბეჭდილი 19 წლის პოეტის ლექსი „საიდუმლო ბარათი" —დაწერილი დიდი პოეტური გზნებით და უჩვეულო სისადავით — უდავოდ წარმოადგენდა ქართული პოეზიის ნოვატორულ მოვლენას. ახალი თაობა აღტაცებით ეწაფებოდა აკაკი წერეთლის ლექსებს. 70-იან წლებში იგი უკვე პოეტური დიდების მწვერვალებს ეუფლებოდა. „ყოველი პოეზია,—სწერდა ბესარიონ ბელინსკი, — მხოლოდ მაშინ არის ჭეშმარიტი, როცა ის ხალხურია ე. ი. როცა ის ასახავს თავის თავში თავისი ხალხის მეობას".

აკაკის პოეზიის მთელი სიდიადე მის ღრმა ხალხურობაშია. მისი პოეზია ასახავს ქართველი ხალხის გმირულ სულს, მის გაუტეხელ ნებისყოფას, მის ეროვნულ თავისებურებებს. აი ამიტომ იყო გაბრწყინვებული ჭეშმარიტების სხივით აკაკი წერეთლის დიადი პოეტური შემოქმედება. აკაკის პოეზიის ძირები ქართულ ფოლკლორის უმდიდრესი წყაროებით იკვებება. აკაკი ილია ჭავჭავაძესთან ერთად გვევლინება ახალი ქართული ხალხური ენის და ახალი რეალისტური ლიტერატურის მამამთავრად. მაგრამ ყველაფერი ეს პრობლემის მხოლოდ ერთ მხარეს ასახავს. პრობლემის მეორე მხარე აკაკის იდეების ღრმა ხალხურობაში მდგომარეობს.

თავისი შემოქმედების მძლავრი ეროვნული სპეციფიკის მიუხედავად აკაკი წერეთელი ნამდვილი ევროპელი მწერალია, ევროპის და რუსეთის მოწინავე იდეებისა და ესთეტიკური პრინციპების სიმაღლეზე მდგომი. ეს ხაზი აკაკი წერეთლის შემოქმედებაში შესანიშნავად არის გაერთიანებული მისი პოეზიის ღრმა ეროვნულ თავისებურებებთან, რაც აკაკი წერეთელს უდიდესი მაშტაბის მწერლად ხდის.

პოეტის მიერ შექმნილი სახეების ქვეყანა კოლოსალურად ფართოა. აკაკი თავის შემოქმედების სახეებს და პერსონაჟებს ქართული ხალხური პოეზიის და მითოლოგიის არსენალიდან იღებს. მე-19 საუკუნეში ნიკოლოზ ბარათაშვილმა პირველმა ამოზიდა ქართული მითოლოგიიდან შესანიშნავი სახე—მერანი და გენიალურ მხატვრულ განზოგადებამდე აიყვანა. აკაკი წერეთელმა კავკასიის მთაზე მიჯაჭვულ ამირანში განასახიერა თავისი დამონებული სამშობლო. მთელი საქართველო პოეტთან ერთად მღეროდა იმედიან და წინასწარმეტყველურ სიმღერას:

„მოვა დრო და თავს აიშვებს,
იმ ჯაჭვს გასწყვეტს გმირთა გმირი,
სიბარულით შეეცვლება
ამდენი ხნის გასაჭირი".

ასე ბრძოლავდა დიდი პოეტი ქართველი ხალხის ნებისყოფას ცარიზმის ბნელ ძალებთან ბრძოლაში.

დიდი ქართველი პოეტი უსაზღვრო სიყვარულით ეკიდებოდა მშრომელ ხალხს. მან პირველმა 60-იან წლების გარიჟრაჟზე პოეტური გრძნობით უმღერა იავნანა ქართველ გლეხის შვილს და უწინასწარმეტყველა:

„შენი ვარსკვლავი სხვა არის—ბედმა
გიცინაო.
იავნანა, ვარდო ნანა, იავნანინაო".

ამ პერიოდში დაწერილ ლექსებში აკაკი წერეთელი ღრმა ტრაგიზმით გვიხატავს ქართველი გლეხის მონობის ამაღელვებელ სურათებს და მთელი სიმკაცრით ილაშქრებს ფეოდალური კაბალის წინააღმდეგ.

აკაკი წერეთელი გაბედულად ებრძოდა რუსეთის თვითმპყრობელობას და იგი გმირულად იცავდა ქართველი ხალხის სოციალურ და ეროვნულ ინტერესებს. აკაკი როგორც ჭეშმარიტი სახალხო პოეტი ეხმაურება მისი დროის ყოველ მნიშვნელოვან სოციალურ მოვლენას. ალექსანდრე II-ის მოკვლას 1881 წ. 1 მარტს პოეტი აღტაცებით შეხვდა და ტირანის დაცემა გამოხატა ლექსში „გაზაფხული", რომელიც მკვლელობის მესამე დღეს დაიბეჭდა „დროებაში".

1905 წლის რევოლუციას პოეტი უდიდესი ენტუზიაზმით მიეგება. მან ქართულად თარგმნა „ინტერნაციონალი" და დასწერა რევოლუციური პათოსით გაჟღენთილი ლექსები („გურული ნანინა", „ნატვრა", „ხანჯალს", „ძირს", და სხვ.), რომლებსაც აღტაცებით მღეროდნენ აჯანყებული ხალხთა მასები. საქართველოს ცენტრარქივში დაცულია თბილისის გენერალ-გუბერნატორთან ამიერ-კავკასიის მთავარმართებლის მიწერილობა, რომლის მიხედვით ირკვევა, რომ აკაკი წერეთელი „ინტერნაციონალის" თარგმნისათვის მიუციათ პასუხისგებაში, ხოლო „პატარა გაზეთი", სადაც ეს ლექსი დაიბეჭდა დაუხურავთ.

აკაკის პოეზია კოლოსალური მოვლენაა ქართულ მხატვრულ აზროვნებაში. აკაკის ლექსები გვხიბლავს განუმეორებელი მუსიკალობით ადამიანური ხმის გასაოცარი უბრალოებით. მისი სახეები, მისი ლექსის გულწრფელი ინტონაცია — ღრმა ეროვნული კოლორიტით გულის სიღრმემდე გვწვდება. აკაკიმ ქართულ ლექსს დაუბრუნა თავის პირვანდელი უშუალობა, მისცა ცხოველმყოფელი ძალა და დაამყნო იგი ხალხური შემოქმედების დაუჭკნობელ ნერგზე. თავის პოეტურ ძიებებში აკაკი ყოველთვის ეყრდნობოდა ხალხის მდიდარ შემოქმედებითს ფანტაზიას. მისი ნაწერები აღსავსეა ხალხის ფიქრებით და მისწრაფებებით. ამიტომ იგი ეკუთვნის ხალხს, აკაკის ბრწყინვალე პოეტური მემკვიდრეობა დღესაც წარმოადგენს მომქმედ ძალას სოციალიზმის მშენებლობის დიად პროცესებში.

*) აკაკი წერეთელი—„ჩემი თავგადასავალი".

*) სტალინი, „მარქსიზმი და ნაციონალურ - კოლონიალური საკითხი". 1931 წ. გვ. 9.

აკაკი წერეთლის დაბადების 100 წლისთავისათვის

როგორ ჩაეჭარდება აკაკის იუბილე

აკაკი წერეთლის საიუბილეო კომიტეტში

15 ივნისის სხდომაზე აკაკი წერეთლის საიუბილეო კომიტეტმა ამხ. გ. კიკნაძის თავმჯდომარეობით შეაჯამა იუბილესათვის მზადების მდგომარეობა და საბოლოოდ გამოიმუშავა ღონისძიებები, რომლებიც ჩატარდება აკაკი წერეთლის დაბადებიდან 100 წლისთავის შესრულების აღსანიშნავად.

22 ივნისს დილის 12 საათზე მწერალთა პანთეონში აკაკის საფლავთან შესდგება მიტინგი.

22 ივნისს, საღამოს 7 საათზე თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში შესდგება საზეიმო სხდომა, რომელიც გაიხსნება საიუბილეო კომიტეტის თავმჯდომარის, განათლების სახალხო კომისრის ამხ. გ. კიკნაძის შესავალი სიტყვით. მოხსენებას აკაკის ცხოვრებისა და შემოქმედების შესახებ გააკეთებს პ. ინგოროყვა. შემდეგ საზეიმო სხდომაზე მოსმენილი იქნება საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, საზოგადო მოღვაწეთა და მოძმე რესპუბლიკების წარმომადგენელთა მისალმებანი, ოფიციალური ნაწილის შემდეგ გაიმართება დიდი მხატვრული კონცერტი.

25 ივნისს საზეიმო მიტინგი მოეწყობა საჩხერეში, აკაკის სახლში.

საქართველოს ლიტერატურულ მუზეუმში 23 ივნისს დღის 12 საათზე გაიხსნება აკაკის საიუბილეო რესპუბლიკური გამოფენა.

სახელმწიფო უნივერსიტეტი აკაკის იუბილეს აღნიშნავს სამეცნიერო სესიის მოწყობით, რომელიც გუშინ დაიწყო და 19 ივნისს დასრულდება.

თბილისის ვინოსტუდიამ უკვე გამოუშვა რამდენიმე ქრონიკა, რომლებიც შევიდა კინოჟურნალში. იუბილესათვის დამზადებულია მოკლემეტრაჟიანი ფილმი „აკაკი წერეთელი". ამ ფილმში შესულია აგრეთვე აკაკის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში. საიუბილეო კომიტეტის დადგენილებით ამ ფილმის დემონსტრაცია კინოთეატრებში დაიწყება 18 ივნისიდან. კინოსტუდია გადაიღებს აგრეთვე საზეიმო საღამოს ოპერის თეატრში და მიტინგებს მწერალთა პანთეონში და საჩხერეში.

დიდი მუშაობა ჩაატარა საქართველოს რადიოკომიტეტმა, რომელმაც მოაწყო ორმოცამდე გადაცემა. საიუბილეო დღეებში რადიოკომიტეტი მოაწყობს საზეიმო სხდომის, მწერალთა კავშირის პლენუმის პირველი სხდომის და მწერალთა პანთეონში გამართული მიტინგის ტრანსლირებას.

მთლიანად შესრულდა აკაკის ნაწერების გამოცემის გეგმა. სახელგამი 20 ივნისისათვის გამოსცემს აკადემიური გამოცემის პირველ ორ ტომს და აკაკის დიდ სურათს. „ფედერაციამ" გამოსცა აკაკის ერთტომეული, ლ. ასათიანის მონოგრაფია აკაკის შესახებ და გ. ტაბიძის პოემა „აკაკი წერეთელი". საბლიტგამმა უკვე გამოსცა აკაკის ბიოგრაფია, „თორნიკე ერისთავი", „ყმაწვილი და პეპელა". 19 ივნისს გამოვა აკაკის საბავშვო მოთხრობები. „ზარია ვოსტოკამ" უკვე გამოსცა გ. აბზიანიძის მონოგრაფია აკაკის შესახებ, 20 ივნისს გამოვა აკაკის რჩეული ნაწარები. მოსკოვში გამოდის აკაკის ერთტომეული, „ჩემი თავგადასავალი" და აკაკის ლექსების კრებული. უკრაინაში გამოდის აგრეთვე აკაკის ლექსების კრებული და „ბაში-აჩუკი". 19 ივნისს გამოვა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო კრებული, მიძღვნილი აკაკისადმი.

გრიბოედოვის სახელობის თეატრი 23 ივნისს აწყობს აკაკისადმი მიძღვნილ საღამოს, ხოლო სომხური დრამის თეატრი 22, 23 და 24 ივნისს სდგამს აკაკის „კინტოს".

ლიტერატურულ მუზეუმში

აკაკი წერეთლის დაბადებიდან 100 წლისთავის შესრულების გამო საქართველოს ლიტერატურული მუზეუმი აწყობს დიდ გამოფენას თემაზე „აკაკი წერეთლის ცხოვრება და შემოქმედება". გამოფენა მოეწყობა 8 დარბაზში. ცალკეული განყოფილებები ასახავენ აკაკი წერეთლის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის სხვადასხვა ეპიზოდებს. კერძოდ გამოფენაზე მოწყობილი იქნება შემდეგი განყოფილებები: „აკაკი წერეთლის ბავშვობა და ყრმობა", „აკაკი წერეთლის სტუდენტობა", „აკაკი წერეთელი და 1905 წელი", „აკაკი წერეთელი, როგორც საქართველოს ნაციონალურ-რევოლუციური მოძრაობის მოღვაწე", „აკაკი წერეთელი და ქართული თეატრი", „აკაკი წერეთელი და ილია ჭავჭავაძე", „აკაკი წერეთელი და მეფის ცენზურა", „აკაკი წერეთელი და ფოლკლორი", „აკაკი წერეთელი საბჭოთა სკოლაში", „აკაკი წერეთლის ნაწარმოებთა თარგმანები სსრ კავშირის ხალხთა ენებზე" და სხვ.

მუზეუმის მიერ შეკრებილი მასალები კარგად ასახავენ აკაკის მთელ ცხოვრებასა და შემოქმედებას. შეკრებილია აკაკის სხვადასხვა წერილები, წიგნები, ფოტოსურათები, საარქივო დოკუმენტები, ცენზურის მიერ აკრძალული ლექსები და სხვ.

მემორიალურ ნივთებს შორის არის აკაკის საწერი მაგიდა, აკვანი, ტანსაცმელი, 1909 წლით დათარიღებული პასპორტი, რომლითაც პოეტი საზღვარგარეთ უნდა გამგზავრებულიყო. დანარჩენი ექსპონატებიდან საინტერესოა არქივიდან ამოკრეფილი მასალები, „ინტერნაციონალის" ქართულად თარგმნისა და უანდარმერიის მიერ აკაკის დევნის შესახებ.

საიუბილეო გამოფენას ხელმძღვანელობენ სახელმწიფო ლიტერატურული მუზეუმის დირექტორი ორდენოსანი პოეტი გ. ლეონიძე და დოც. გ. აბზიანიძე.

ი. საფაძე.

სურათები საიუბილეო გამოფენისათვის

რესპუბლიკურმა საიუბილეო კომიტეტმა, რომელიც შექმნილია აკაკი წერეთლის დაბადების 100 წლისთავის ჩასატარებლად, საიუბილეო გამოფენისათვის მიიღო ქართველი მხატვრების პირველი სურათები.

აკაკი წერეთლის პორტრეტები შესრულებულია მხატვრების ს. კეცხოველის, ბერძენიშვილის და გ. გრიგორიანის მიერ. მხატვარმა კ. კიკნაძემ დახატა პოეტის დედ-მამის პორტრეტები.

მხატვარმა ნ. როინიშვილმა წარმოადგინ

საომარი მოქმედება დასავლეთ ევროპაში

გერმანიის სარდლობის ცნობები

ბერლინი, 14 ივნისი (საკდესი). გერმანიის შეიარაღებული ძალების უმაღლესი მთავარსარდლის ბანაკი იუწყება: „დასავლეთში უდიდესი ბრძოლის მეორე ეტაპი ძლევამოსილად დამთავრდა. საფრანგეთის ჩრდილოეთის ფრონტის წინააღმდეგობის ძალა გატეხილია. ფართო ფრონტით არის გადალახული მდინარე სენა (პარიზიდან მდინარის დაყოლებით). ჰავრი აღებულია. სედანთან მთელ ფრონტზე, პარიზიდან მაჟინოს ხაზამდე, მტერი უკან იხევს. ბევრგან ჩვენი ჯავშან-სატანკო მოტორიზებული დივიზიები უკანდახეულ მტრის ნაწილებში სოლივით შეიჭრნენ და მათ გაუსწრეს. უკანდახევისას მოწინააღმდეგე სტოვებს საჭურველს. ქვეითმა დივიზიებმა პარიზის თავდაცვითი სიმაგრენი გაარღვიეს. დედაქალაქის თავდაცვისათვის მტერს ძალები არ ჰყოფნის. დღეს, დილით, ჩვენი ჯარი პარიზში შევიდა. მარნის აღმოსავლეთით დავიკავეთ ვიტრი-ლე-ფრანსუა. ჩვენმა ჯარმა არგონების ტყის სამხრეთ ნაწილს მიაღწია. გუშინ, საღამოს, ჩვენმა ჯარმა იერიში მიიტანა სიმაღლე 304-ზე ვერდენის ჩრდილოდასავლეთით. მონმედი, მაჟინოს ხაზის კარი, აღებულია. დაიწყო მესამე ფაზა — მტრის დადევნება, ვიდრე იგი მთლად მოსპობილი არ იქნება.

დღეს, დილით, ჩვენმა ჯარმა საარის ფრონტზე ფრონტალური შეტევა დაიწყო მაჟინოს ხაზზე.

არახელსაყრელი მეტეოროლოგიური პირობების მიუხედავად, გუშინ ჩვენი საბრძოლო ვითომფრინავების, მოპიკირე ყუმბარმშენთა და ავიაგამანადგურებელთა ესკადრილია ფრონტის სხვადასხვა პუნქტებში მონაწილეობას იღებდა სახმელეთო ჯარის ბრძოლაში. მტრის ზურგში ყუმბარა და ტყვიამფრქვევი დავუშინეთ თავმოყრილ ჯარსა და ტრანსპორტებს. დიდი ნგრევა მოხდა აეროდრომებზე, ვაგზლებში, რკინიგზის ხაზებსა და მეტადრე მარნის აღმოსავლეთით მდებარე რაიონში. ჰავრის სანაპიროსთან ჩაძირულია ორი სატრანსპორტო ხომალდი და დაზიანებულია სამი ხომალდი, მათ შორის ერთი 10 ათასი ტონა წყალწყვისა. ჰავრის ჩრდილოეთით საზღვიტო არტილერიამ ჩასძირა მტრის 6 ტრანსპორტი, მნიშვნელოვნად დაზიანა 3 ტრანსპორტი და ინგლისის საესკადრო ნაღმოსანს უკან დაახევინა.

გუშინ მტერმა ჰაერში 19 თვითმფრინავი დაჰკარგა. გერმანიის ორი თვითმფრინავი ბაზაში არ დაბრუნებულა. გუშინ გერმანიის წყალქვეშა ნავმა ჩასძირა ინგლისის დამხმარე კრეისერი 17 ათასი ტონა წყალწყვისა. მეორე წყალქვეშა ნავმა ჰიბრიდის კუნძულების ჩრდილოეთით ჩასძირა 12 ათასი ტონა წყალწყვის სატრანსპორტო ხომალდი, რომელსაც ძლიერი ბადრაგა ახლდა“.

ბერლინი, 14 ივნისი (საკდესი). გერმანიის საინფორმაციო ბიურო იუწყება: „საომარი მოქმედება დაიწყო ფრონტის იმ უბანზე, სადაც აქამდე შედარებით სიწყნარე იყო“. ზემო რეინდან და შვეიცარიის საზღვრიდან იუწყებიან, რომ მტრის არტილერიამ უყმბარები დაუშინა ზოგიერთ პუნქტს, რომლებისთვისაც ზარალი არ მიუყენებია. გერმანიის არტილერიამ სროლითვე უპასუხა.

საფრანგეთის ცნობები

ლონდონი, 14 ივნისი (საკდესი). რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს საფრანგეთის სარდლობის მიერ დღეს, დილით, გამოქვეყნებულ შემდეგ ცნობას: „მტრის იერიში პარიზის ორივე მხრიდან კიდევ უფრო გაძლიერდა. პარიზის დამცველმა ჯარმა ქალაქის ორივე მხრიდან უკან დაიხია ბრძანების შესაბამისად. საფრანგეთის სარდლობამ ხელი აიღო დაეცვა დედაქალაქი, რომელიც ღია ქალაქად იქნა გამოცხადებული; მას უნდოდა პარიზის დანგრევა თავიდან აეცდინა, რადგან ითვალისწინებდა, რომ ვერავითარი სტრატეგიული შედეგი ამ მსხვერპლს ვერ გაამართლებდა.

შამპანის ვრცელ ფრონტებზე მტრის არმიები ბრძოლით უტევენ სამხრეთის მიმართულებით. საფიქრებელია, რომ მათი ავანგარდები მიემართებიან რომიისაკენ მდინარე სენაზე და სენ-დიზიესაკენ. ჩვენი ჯარის ადგილგადანაცვლება სრული წესრიგით სწარმოებს“.

ტური, 14 ივნისი (საკდესი). გუშინ, საღამოს, ოფიციალურად იუწყებოდნენ: „პარიზის ორივე მხარეს ბრძოლა სულ უფროდაუფრო გააფთრებული ხდება. გერმანიის ახალმა ნაწილებმა დაიწყეს იერიში რუანის სამხრეთით. ჩვენ ყუმბარები დავუშინეთ ჯავშანსატანკო და მოტორიზებულ ნაწილებს, რომლებიც ლუვიეს, ლეზ-ანდელისა და ვერნონის რაიონში მიიწევენ ჰასი-სიურ-ერის, დრესა და ევრის მიმართულებით. გერმანელებმა ტყვიამფრქვევები დაუშინეს ლტოლვილთა ჯგუფს, სანლისა და ბეცს შორის მდებარე რაიონში იერიშზე გადმოვიდა სულ ცოტა 12 დივიზია. პარიზის აღმოსავლეთით კიდევ უფრო გააფთრებული ბრძოლა სწარმოებს, ვიდრე წინა დღეებში. გერმანიის ჯავშანსატანკო დივიზიებმა გადალახეს მარნა შატო-ტიერიდან დორმანამდე მდებარე რაიონში მონმირაის მიმართულებით. დივიზიებს, რომლებიც რეიმსის აღმოსავლეთით მიიწევენ, იერიში მიაქვთ მარნის შალონზე“.

ინგლისის ცნობები

ლონდონი, 14 ივნისი (საკდესი). გუშინ, საღამოს, ოფიციალურად იუწყებოდნენ, რომ 12 ივნისს ინგლისის თვითმფრინავებმა ყუმბარები დაუშინეს მტრის ჯარს, რომელიც რუანის რაიონში იყო თავმოყრილი. ჩამოგდებულია გერმანიის ყუმბარმშენი, ინგლისის სამი ყუმბარმშენი უკვლოდ დაიკარგა.

გუშინ ინგლისის თვითმფრინავებმა ყუმბარები დაუშინეს მტრის კომუნიკაციებს სანაპიროდან არდენამდე. დაზიანებულია გზატკეცილები, რკინიგზის კვანძები, დანგრეულია საომარი მასალის საწყობები. მტრის აეროდრომებზე მოსპობილია რამდენიმე ანგარი. ინგლისის ყველა თვითმფრინავი თავის ბაზაში დაბრუნდა. საფრანგეთის საომარი მოქმედების ზონაში ჩამოგდებულია მტრის 7 თვითმფრინავი.

ინგლისი ცდილობს შეჰქმნას აბისინიის ახალი მთავრობა

რომი, 14 ივნისი (საკდესი). გაზეთი „ტრიბუნა“ იუწყება, რომ ინგლისმა აბისინიის ნეგუსს დაავალა შეჰქმნას აბისინიის მთავრობა, რომელსაც დაუყოვნებლივ იცნობენ მოკავშირეები.

მუშაობის შეწყვეტა სტამბოლის ნავსადგურში

ანკარა, 14 ივნისი (საკდესი). ხმელთაშუა ზღვაში შექმნილ დაძაბულ ვითარებასთან დაკავშირებით, მუშაობა შესწყვიტა სტამბოლის ნავსადგურმა, დამზღვევმა საზოგადოებებმა გამოაცხადეს, რომ დაზღვევენ მხოლოდ იმ საქონელს, რომელიც შავი ზღვით იგზავნება ბალკანეთის ქვეყნებში. იტალიისა და თურქეთის ნავსადგურებს შორის რეისები შესწყდა.

იტალიის სარდლობის ცნობა

რომი, 14 ივნისი (საკდესი). იტალიის არმიის უმაღლესი სარდლობა იუწყება: „ალპების ფრონტის რამდენიმე პუნქტში მცირე რაზმები აქტივობას იჩენენ. მტერი შეეცადა აეღო კარი გალიცია, მაგრამ იგი უკუქცეულ იქნა.

ხმელთაშუა ზღვის ცენტრალურ რაიონში მტრის წყალქვეშა ნავები უშედეგოდ ცდილობდნენ ხელი შეეშალათ ჩვენი ფლოტის მოძრაობისათვის. მტრის ორი წყალქვეშა ნავი დაზიანებულია.

იტალიის თვითმფრინავებმა ყუმბარა დაუშინეს საჰაერო ბაზებს ტუნისის რაიონში. ავიაცია ტულონის მახლობლად თავს დაესხა იერის ბაზას, ტყვიამფრქვევი დაუშინა ძ აეროდრომის თვითმფრინავებს, ფაიანსის ბაზას და ტულონის ბაზის სამხედრო ობიექტებს. ერთი თვითმფრინავი არ დაბრუნებულა.

იტალიის ჩრდილოეთ აფრიკაში მტერმა იერიშები მოიტანა ჩვენს სასაზღვრო საგუშაგოებზე ეგვიპტის საზღვარზე, რაც მოგერიებულ იქნა. მოსპობილი და დაზიანებულია რამდენიმე ტანკი.

11 ივნისს, დილით, იტალიის აღმოსავლეთ აფრიკაში მტრის ჯარმა იერიში დაიწყო მოიალედან (კენია). იერიში მოგერიებულ იქნა ისე, რომ ჩვენს ჯარს უმნიშვნელო ზარალი აქვს.

ჩვენმა ავიაციამ ყუმბარა დაუშინა პორტ-სუდანს, ადენის აეროპორტს და აგრეთვე ძირდასაშვებ მოედანს მოიალეში. ორი თვითმფრინავი ბაზაში არ დაბრუნებულა.

მტრის თვითმფრინავები თავს დაესხნენ ერიტრეის რაიონს და უმნიშვნელო მატერიალური ზიანი მიაყენეს. მტრის ერთი თვითმფრინავი ჩამოგდებულია“.

რეინოს გამოსვლა

13 ივნისს რადიოთი სიტყვა წარმოთქვა საფრანგეთის პრემიერ-მინისტრმა რეინომ, რომელმაც აღნიშნა საფრანგეთის არმიის გმირობა მტერთან ბრძოლაში. „საფრანგეთის არმიამ, — სთქვა რეინომ, — წააგო ეს ბრძოლა, შესძლო მტრისათვის დიდი ზარალის მიყენება“.

შემდეგ რეინომ განაცხადა: „მე რამდენჯერმე ვთხოვე რუზველტს, რათა ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა დახმარება გაუწიოს მოკავშირეებს ამ ქვეყნის კანონებით დასაშვებ ფარგლებში. დღეს, საღამოს, მე მას უკანასკნელი მოწოდებით მივმართავ. ახლა აღარ არის დრო ნახევარღონისძიებებისათვის. ახლა ლაპარაკია საფრანგეთის ყოფნა-არყოფნაზე. ბრძოლა დღითი-დღე სულ უფროდაუფრო გაფთრებული ხდება“. (საკდესი).

საფრანგეთის მთავრობა ბორდოში გადავიდა

ნიუ-იორკი, 14 ივნისი (საკდესი). იუნაიტედ პრესის სააგენტოს გადმოცემით, ამერიკის რადიოგადაცემის კორპორაცია „ჯოლუმბიამ“ მიიღო ინგლისის რადიო, რომელიც იუწყება, რომ საფრანგეთის მთავრობა ტურიდან ბორდოში გადავიდა.

ინგლისის მთავრობის მიმართვა საფრანგეთის მთავრობისადმი

ლონდონი, 14 ივნისი (საკდესი). რეიტერის სააგენტოს გადმოცემით, ინგლისის მთავრობამ საფრანგეთის მთავრობას გაუგზავნა მიმართვა, რომელშიც ნათქვამია, რომ ინგლისი მთელი ძალებით დაეხმარება საფრანგეთს.

„კვლავ ვპირდებით საფრანგეთის რესპუბლიკას, — ნათქვამია მიმართვაში, — რადაც უნდა დაგვიჯდეს განვაგრძოთ ბრძოლა საფრანგეთსა და დიდი ბრიტანეთის კუნძულებზე, ოკეანეებსა და ჰაერში, გავიზიაროთ საფრანგეთთან ერთად ომისაგან მიყენებული ზარალის აღდგენის ტვირთი. ხელს არ ავიღებთ ომზე, ვიდრე საფრანგეთს უშიშროებას არ შეუქმნით“.

ესპანეთის ჯარმა ტანჟერი დაიკავა

ნიუ-იორკი, 14 ივნისი (საკდესი). ასოშიეიტედ პრესის სააგენტოს ცნობით, ესპანეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა განაცხადა: „ესპანეთის ჯარმა მაროკოს სულთნის სახელით დაიკავა ტანჟერის საერთაშორისო ზონა, რათა დაიცვას მისი დამოუკიდებლობა და ნეიტრალიტეტი“.

○

ლონდონი, 14 ივნისი (საკდესი). როგორც რეიტერის სააგენტო იუწყება, დღეს, საფრანგეთის თანხმობით, 1200 ესპანელმა და მაროკელმა ჯარისკაცმა დაიკავა ტანჟერი. ქალაქში სიწყნარეა. ტანჟერის ზონის მართვა-გამგებლობა მომავალშიც მოეწყობა მისთვის დაწესებული დებულების შესაბამისად. ესპანეთი ამტკიცებს, რომ ეს ღონისძიება მიღებულია მხოლოდ წესრიგის დაცვის მიზნით.

○

ტანჟერი მდებარეობს გიბრალტარის სრუტესთან. ესაზღვრება ესპანეთის მაროკოს და გარშემო მდებარე ტერიტორიითურთ (373 კვ. კილომეტრი) წარმოადგენს საერთაშორისო ნეიტრალურ ზონას. ტანჟერის მოსახლეობა, 1934 წლის ცნობების თანახმად, 60 ათასი კაცისაგან შესდგება.

მთავარი ქალაქის — მსოფლიო მნიშვნელობის ნავსადგურ—ტანჟერის მოსახლეობა 46.270 კაცს უდრის.

ტანჟერს განაგებს ოთხი ადმინისტრატორი: ფრანგი—თავმჯდომარე, ინგლისელი, ესპანელი და იტალიელი.

ტანჟერი მდებარეობს მსოფლიო სავაჭრო გზებზე ხმელთაშუა ზღვის შესასვლელთან და მისი სტრატეგიული და ეკონომიური მნიშვნელობა მეტისმეტად დიდია.

მაინილმი აეტეხილი სროლის შესახებ

სტოკჰოლმი, 14 ივნისი (საკდესი). გაზეთ „ნიუ-დაგის“ კორესპონდენტი, რომელიც ფინეთში იყო, იუწყება, რომ იგი ელაპარაკა დაჭრილ ფინელ ჯარისკაცს. ჯარისკაცმა მას უამბო, რომ ფინეთში ომის დაწყების წინ იგი მაინილის მახლობლად მსახურებდა, ესე იგი, იმ ადგილას, საიდანაც ომის დაწყებამდე ორი დღით ადრე ფინელებმა სროლა აუტეხეს წითელი არმიის ნაწილებს. ჯარისკაცმა განაცხადა „მოწინავე უბანზე მყოფმა ბიჭებმა, — ხოლო იქ კი ყველაზე უფრო აგრესიული ჯგუფი იყო, — გადასწყვიტეს მისალმებოდნენ ბოლშევიკებს: მათ გაისროლეს და ეს გახდა ომის დაწყების საბაბი“.

„ჩემმა თანამესაუბრემ, — განაგრძობს კორესპონდენტი, — განაცხადა, რომ ამის შესახებ უმაღლესი სარდლობის ბრძანება არ ყოფილა, მაგრამ როგორც ყველაფრიდან სჩანს, დასძინა მან საიდუმლოდ, ომი უკვე გადაწყვეტილი იყო ჰელსინკში“.

„ცნობილია, სწერს კორესპონდენტი, რომ დღემდე ბურჟუაზიული პრესა არაფერს ამბობდა მაინილთან ატეხილი სროლის შესახებ“.

„ნიუ დაგის“ კორესპონდენტი აცხადებს, რომ „ინგლისელები აიძულებდნენ ფინეთის მმართველ წრეებს შეეწყვიტათ მოლაპარაკება საბჭოთა კავშირთან. მაგრამ ფინეთში გაისმოდა ხმა ამ ნაბიჯის წინააღმდეგ. ამ პოზიციას ადგა მანერჰაიმიც. მაგრამ კაიანდერმა, ტანერმა და სხვებმა დაიყოლიეს იგი და დაჭპირდნენ „მუდმივ პატივსა და მთავარსარდლის როლს ბოლშევიკთა წინააღმდეგ ლაშქრობაში“.

ირლანდიის გაწყვეტა ნეიტრალიტეტის შესახებ

რომი, 14 ივნისი (საკდესი). ოფიციალურად იუწყებიან, რომ 6 ივნისს ირლანდიის ელჩმა რომში ჩიანოს განუცხადა, რომ ირლანდიას ჰსურს შეინარჩუნოს ნეიტრალიტეტი, ომში იტალიის ჩაბმის მიუხედავად.

„პატარა კახი“ მოზარდ მაყურებელთა თეატრში. **სურათზე** (მარცხნიდან)—ზევით: ბაადური — გ. დეისაძე, პატარა კახი — ი. ნინუა, დედოფალი—თ. ლივარდი; ქვევით — ლევან ქვაბულიძე—ა. კაჭკაჭიშვილი, გივი — ს. გამრეკელი, გელა—გ. დარისპანიშვილი.

○

„პატარა კახი“

მოზარდ მაყურებელთა თეატრში

აკაკი წერეთლის საიუბილეოდ თბილისის მოზარდ მაყურებელთა ქართულმა თეატრმა დადგა აკაკის ისტორიული დრამა „პატარა კახი“. აკაკის ეს პიესა, დაწერილი მშვენიერი ლექსით, ათეული წლების განმავლობაში ქართული თეატრის რეპერტუარის მშვენებას წარმოადგენდა. გაუღენთილი სამშობლოსადმი გულწრფელი სიყვარულით, „პატარა კახი“ დღესაც დიდ გამოხმაურებას პოულობს და მაყურებელი აღტაცებული უსმენს სპექტაკლს.

მოზარდ მაყურებელთა თეატრში „პატარა კახის“ დადგმა საინტერესოდ არის განხორციელებული. სპექტაკლის ავტორებს (რეჟ. ა. თაყაიშვილი, მხატვარი დ. თავაძე, კომპოზიტორი ვ. შავერზაშვილი) დიდი მუშაობა ჩაუტარებიათ. ძირითადად სწორად არის გახსნილი პიესის დედააზრი. ცალკე სახეები, ხოლო, რაც მთავარია, სპექტაკლი დიდი დამაჯერებლობით გადმოგვცემს დრამა სიყვარულს სამშობლოსადმი, თავდადებას, ხალხის ერთსულოვნობას შემოსეული მტრის წინააღმდეგ ბრძოლაში. მაყურებელი დაძაბული ყურადღებით უსმენს სპექტაკლს და, როცა მოქმედების განვითარება კულმინაციურ წერტილს აღწევს (მეხუთე მოქმედება, ბრძოლის მომენტი), დარბაზს მღელვარება იცავს. ეს უთუოდ დიდი მიღწევაა დამდგმელისა და მსახიობისათვის.

მიუხედავად ამისა, სპექტაკლის ზოგიერთი ადგილები სადავოდ მიგვაჩნია. ესეთებია ლევანისა და რევაზის შეხვედრის სცენა. პატარა კახი რატომღაც მაყურებლისაკენ ზურგით დგას, ხოლო გივი ძაღლებისა და მგლის არაკის თქმისას იძულებულია წელში მოიბაროს, ისე უხეიზოლოდ არიან განლაგებული სცენაზე მომქმედი პირები. მიუღებლად მიგვაჩნია მეოთხე მოქმედების მეორე სცენა, რომელიც დარბაზიდან რეჟისორს ციხე-კოშკის კიბეზე გადმოუტანია. სამეფოს არსებობის ბედი კიბეზე წყდება. კიბეზე განლაგებულ მსახიობებს სამუშაო ადგილი არ რჩებათ. უადგილოა მეფის მიერ კურთხევა (პირჯვარის გადაწერა), რაც ამ სერიოზულ მომენტში დარბაზში მხოლოდ სიცილს იწვევს. სპექტაკლის ფინალში ლევანი უკანა პლანზეა დასვენებული და მაყურებელი ვერ ხედავს, რომ მის გვერდით დაცემული მებრძოლი-ქალი, ტურფაა. გაუმართლებელია აგრეთვე დაჭრილ ტურფას მიერ ხანჯლით თავის მოკვლა. პიესაში გაკეთებულია მთელი რიგი კუპიურები (ტექსტის ამოღება), რაც ხანდახან გაუგებრობას ჰბადებს. მაგალითად, როგორ გადარჩა პატარა კახი, როცა მტერმა ტყვია „გულზე ახალა“, რატომაც ამოღებულია თედოს სიტყვები გელასადმი მტრობის შესახებ.

დეკორატიული გაფორმება კარგია, განსაკუთრებით—უკანა და გვერდის ფარდები. კარგია ციხის გალავანი, მაგრამ წინა პლანის კოშკი არ არის შეფარდებული თეატრის პატარა სცენასთან. ცუდია მხოლოდ, რომ ყველა სიბრტყე სცენაზე დახარილია, რაც მსახიობს მუშაობას უშლის.

პატარა კახის როლში უთუოდ კარგი ი. ნინუა. ახალგაზრდა მსახიობს სავსებით დამაკმაყოფილებლად მიჰყავს ეს ძნელი როლი. უნდა შევნიშნოთ მხოლოდ ერთი. მეორე მოქმედების დასაწყისში მას აქვს ძლიერი ლირიკული სცენა „ძლივს მარტო დავრჩი“... მონოლოგს ისე იწყებს, თითქოს ვიღაცას ემუქრებაო. დასაწყისიც ისე ნაზი, ლირიკული უნდა იყოს, როგორც შემდგომი ნაწილი. ა. კაჭკაჭიშვილი (ლევანი) კარგია. მცირედი პოზიორობა, რომელიც პირველ დღეებში ემჩნეოდა, შემდგომ გამოსწორა. გელას ორივე კარგად ასრულებს—გ. დარისპანიშვილიც და ა. ყიასაშვილიც. რასაკვირველია, უკეთესი იქნებოდა, რომ გ. დარისპანაშვილი ქვაბულიძეს თამაშობდეს და ა. კაჭკაჭიშვილი—გელას. სავსებით დაკმაყოფილებელია ს. გამრეკელის გივი, გ. დეისაძის ბაადური და ნ. გვარაძის მეფე. ტურფას როლს კარგად ასრულებენ მ. ერგნელი და ა. ღვინიაშვილი, თუმცა, აკაკის სიტყვით რომ ვთქვათ, არცერთი არ ჰგავს „პატარა გოგონას“. დედოფლის როლში საუკეთესო შთაბეჭდილება მოახდინა თ. ლივარდმ, კარგია აგრეთვე ნ. მესხიშვილი. საერთოდ ანსამბლი შეწყობილად მუშაობს და სპექტაკლი როგორც პირველი, ისე მეორე შემადგენლობის შესრულებით წარმატებით მიდის. გარდა ნორჩებისა, სპექტაკლს მოზრდილი მაყურებელიც სიამოვნებით ისმენს.

გრ. ნუცუბიძე.

მშრომელთა დეპუტატების თბილისის საქალაქო საბჭოს დეპუტატების საყურადღებოდ

მშრომელთა დეპუტატების თბილისის საქალაქო საბჭოს მე-2 სესიის ვახსნა შესდგება ა. წ. 19 ივნისს საღამოს 7 საათზე გრიბოედოვის სახელობის თეატრში.

თბილისის საქალაქო საბჭოს დეპუტატები შედიან თავიანთი მოწმობებით.

მშრომელთა დეპუტატების თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი.

პირველი გაზგენერატორული ავტობუსი

სოხუმი, 14 ივნისი (საქდესი). გუდაუთა-ბზიბ-რიცის ტბის ხაზზე დადეს აფხაზეთში პირველი გაზგენერატორული 26-ადგილიანი ავტობუსი, რომელიც ხუთ სათბობს ხმარობს.

დღეს თეატრებსა და კინოებში

თეატრებში: **სახოპერა** — „რიგოლეტო“, **რუსთაველის** სახელობის — „უდანაშაულო დამნაშავენი“, **მარჯანიშვილის** სახელობის — „გიორგი საკაძე“, **მოზარდ მაყურებელთა** — „პატარა კახი“, **გრიბოედოვის** სახელობის — „პავლე გრეკოვი“, **საქეხტრადის** **საზაფხულო** **თეატრი** — მოსკოვში სომხური ხელოვნების დეკადის მონაწილე სომხური ჯაზის გასტროლები. ღია ესტრადა—საღამო-კონცერტი.

კინოებში: **რუსთაველის** სახ. — „მანერჰაიმის ხაზი“, **ოქტომბერი** — „აზმატ“, **დამკვრელი** (ზაფხულის) — „მანერჰაიმის ხაზი“, **დამკვრელი** (ზამთრის) — „მანერჰაიმის ხაზი“, **კომკავშირელი** (ზამთრის)— „არინჯა“, **ლუქსემბურგის** სახ. — „დაგვიანებული სასიძო“, **კომინტერნი** — „დაგვიანებული სასიძო“, **26 კომ.** სახ. (ზაფხულის) — „ესი კაცი და ერთი ქალიშვილი“, **26 კომ.** სახ. (ზამთრის) — „მანერჰაიმის ხაზი“, **ორჯონიკიძის** **სახ.** **პარკი**— „პატარა დედა“.

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ვ. ხატიაშვილი

რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო თეატრალური ინსტიტუტი
(რუსთაველის პრსპ. № 21. ტელ. 3-64-11)
1940-41 სასწავლო წელი.

სწარმოებს განცხადებათა მიღება სამსახიობო და სარეჟისორო ფაკულტეტებზე.

მისაღებ გამოცდებზე დაშვებული იქნებიან საშუალო განათლების ორივე სქესის მოქალაქენი 17-დან 35 წლამდე, რომელთაც დამთავრებული აქვთ ათწლედი, მუშფაკი, ტექნიკუმი, საშუალო სკოლა მოზრდილთათვის, ათწლედის პროგრამიანი სამხედრო კოლეჯი, ან საშუალო სკოლის კურსის დამთავრების ატესტატი მიღებული აქვთ ექსტერნატის წესით.

სამსახიობო ფაკულტეტზე შემოსვლის მსურველმა უნდა იცოდეს ზეპირად: ა) პროზის ნაწყვეტი, ბ) იგავ-არაკი, გ) ლექსი, დ) მონოლოგი ან ე) სცენა რომელიმე პიესიდან.

გარდა ამისა, შემომსვლელს ვაესინჯება სმენა, რიტმიულობა, მანვე უნდა შესძლოს სასცენო ეტიუდების შესრულება. ამ განხრით დამაკმაყოფილებელ მაჩვენებლების შემდეგ შემომსვლელი აბარებს საშუალო სკოლის პროგრამის ფარგლებში: 1. ქართულ ენასა და ლიტერატურას (წერილობით და ზეპირად), 2) რუსულ ენასა და ლიტერატურას (წერილობით და ზეპირად), 3) სსრკ ხალხთა ისტორიასა და სსრკ კონსტიტუციას, 4) მათემატიკას (ალგებრა, გეომეტრია, ტრიგონომეტრია), 5) ფიზიკას, 6) ქიმიას და 7) უცხო ენას.

სარეჟისორო ფაკულტეტზე მიიღებიან სამსახიობო ოსტატობასა, მეტყველების ტექნიკასა და რიტმიულობაში გამოცდით. შემომსვლელმა აგრეთვე წერილობით უნდა წარმოადგინოს არა უგვიანეს 25 ივლისისა საკუთარი არჩევით ერთ-ერთი პიესის გეგმა, რომლის მიზანსცენებში შემსრულებლებთან განხორციელება უნდა შეეძლოს შემომსვლელს.

სარეჟისორო ფაკულტეტზე შემომსვლელთ უნდა ჰქონდეთ პროფესიული, ან თვითმომქმედ თეატრში მუშაობის სტაჟი არა ნაკლებ 3 წლისა.

ამ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილების შემდეგ სარეჟისორო ფაკულტეტზე შემომსვლელნიც ამბარებენ გამოცდებს საერთო განათლების საგნებში იმავე წესით, როგორც სამსახიობო ფაკულტეტზე შემომსვლელნი.

შენიშვნა: ფრიადოსნები საერთო განათლების საგნებში გამოცდისაგან თავისუფლდებიან. სტუდენტები უზრუნველყოფილი იქნებიან სათანადო სტიპენდიებით.

დირექტორის სახელზე შემოტანილ განცხადებაში ნაჩვენები უნდა იყოს შემომსვლელის მიერ არჩეული სპეციალობა.

განცხადებას უნდა დაერთოს: ა) დაწვრილებითი ავტობიოგრაფია, ბ) საშუალო სკოლის დამთავრების ატესტატი (დედანი), გ) პასპორტი (უნდა წარმოადგინოს პირადად), დ) 3 ფოტოსურათი უთავსახუროდ, გადაღებული რომელიმე სახელმწიფო დაწესებულების მიერ, დამოწმებული საკუთარი ხელის მოწერით: სასურველი ზომა: 3×4 სანტ., ე) ცნობა სამხედრო ვალდებულებასთან დამოკიდებულების შესახებ.

განცხადებები მიიღება **20 ივნისიდან 15 აგვისტომდე.**

გამოცდები დაიწყება 20 აგვისტოს დილის 12 საათიდან.

1052 2—1 **დირექცია.**

საქსახელსტრადის საზაფხულო თეატრი და ბაღი,
პლეხანოვის პროსპ. 123 ტელ. 3-18-50

საზაფხულო თეატრი
16, 17 და 18 ივნისს
მოსკოვში სომხურ ხელოვნების დეკადის მონაწილე
სომხური ჯაზის **გასტროლები**
მხატვრ. ხელმძღვ. ხელოვ. დამსახ. მოღვაწე ორდენოსანი
აივაზიანი
დირიჟორი: ორდენოსანი **ვარიაზარიანი.**
დასაწყისი 9 ს. 30 წ.
ყველა კონცერტებზე ბილეთები იყიდება სალაროში დილის 11-დან 3 საათამდე, საღ. 6-დან 10 საათამდე.

ღია ესტრადაზე ყოველდღე
საღამო-კონცერტი
დასაწყისი 10 საათზე.
ღია ესტრადაზე შესვლა ბაღის შესასვლელი ბილეთებით.
ბაღში უკრავს **ჯაზ-ორკესტრი**
ამდურის ხელმძღვანელობით.
ბაღში იყიდება ლუდი.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტი
აცხადებს,
რომ 1940 წლის 29 ივნისს, დღის 2 საათზე სოც. ჰიგიენის აუდიტორიაში (ლუნაჩარსკის ქ. № 12) დანიშნულია სამედიცინო ინსტიტუტის საბჭოს ღია სხდომა, რომელზედაც ნერვულ სნეულებათა კლინიკის ასპირანტი ექ. **მიხეილ გიორგის-ძე საკაშვილი** მედ. მეცნ. კანდ. ხარისხის მოსაპოვებლად დაიცავს დისერტაციას თემაზე: **„იშიაზის პათოგენეზისა და სემიოლოგიის საკითხისათვის“.**
ოფიციალურ ოპონენტებად დანიშნული არიან პროფ. **პ. ქავთარაძე** და პროფ. **პ. სარაჯიშვილი.**
მსურველთ შეუძლიათ გაეცნონ შრომას მედინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში—(ლუნაჩარსკის ქ. № 12).
50 **დირექცია.**

ამხანაგები მ. დუდუჩავა, შ. ტაბატაძე, გ. შარაშიძე თანაგრძნობას უცხადებენ გ. იარალოვს მისი მამის
ბუღდან სერგოს-ძე იარალოვის
გარდაცვალების გამო.

მშობლები ლუცია, დიმიტრი, და თამარ გვასალიები იუწყებიან, რომ 18/VI 5½ ს. კუკიის სასაფლაოზე დანიშნულია
ნინა (ჟენია) დიმიტრის-ასულ გვასალიას
სამოქალაქო პანაშვიდი.

სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო ფაკულტეტის I კურსის მე-6 ჯგუფის სტუდენტები იუწყებიან თამარ სიხარულიძის მამის
ივანე (კუჭუნა) სიხარულიძის
გარდაცვალებას. 6782

სამედიცინო დების პირველი სკოლის დირექცია, პედპერსონალი და თანამშრომლები იუწყებიან ექიმ სოკრატ არშბას მეუღლის
ანგელინა ხოფერია-არშბას
გარდაცვალებას. 6786

გიორგი და ბაბულიკ ალავიძეები იუწყებიან ბიძის
ალექსანდრე გიორგის-ძე ალავიძის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა ქ. სამტრედიაში. 6795

დედა ანიკო, ძმა ილო, ბიძაშვილი ქეთო იუწყებიან, რომ 18/VI 2 ს. ვაკის სასაფლაოზე დანიშნულია
ირაკლი (გოგა) კონსტანტინეს-ძე აგაშიძის
სამოქ. პანაშვიდი. 6797

ძმისწულები დათიკო, ელენე კოსტავები, ცოლისძმები სარდიონ, რაჟდენ, აგაბო, დომენტი, მელქო ბოკორაძეები ცოლშვილით იუწყებიან
ისიდორე გიორგის-ძე კოსტავას
გარდაცვალებას. დაკრძალვა ზესტაფონში 18/VI. 6799

მეზობლები სამხარაძე, გოგიბერიძე, ტატაშვილი, ოტმერი, არჯევანიძე, ზაალიშვილი, თხილაიშვილი, ზიკიევა იუწყებიან ეფროსინე არჩვაძის მამის
ვანო ლეგანიძის
გარდაცვალებას. 6783

კვაჭაძე, რუხაძე, ჭრელაშვილი, ოქროსცვარიძე, მარგიშვილი, აბდუშელიშვილი, ბენდუქიძე, გუდაძე, დვალი, ოვანოვი, ნასარიძე, ცინცაძე, შვანგირაძე, ხაჭაპურიძე იუწყებიან თამარის მამის
ივანე სიხარულიძის
გარდაცვალებას. 6784

ჟენია და პავლე ჯინიუზაშვილები იუწყებიან
ივანე ფილიპეს-ძე სიხარულიძის
გარდაცვალებას. გამოსვენება 16/VI 5 ს. ხეჩუაშვილის, 20. 6793

მეუღლე ფედოსი, შვილები დათიკო, (დათუშა) ანიკო შვილით დემურით, კოკი, შოთა, ტარიელ იუწყებიან
ლუკა ბიჭიას-ძე ვეკუას
გარდაცვალებას. პანაშვიდი 17/VI 7½ ს. გამოსვენება 18/VI 5 ს. გოგებაშვილის, 29. 6787

და ოლია გოგიბერიძე, შვილები სამსონ, ალექსანდრა, რძლები თამარ, გულია, სიძე აკაკი მახარაძე იუწყებიან, რომ 18/VI 2 ს. ქ. მახარაძეში მოიდანახეს სასაფლაოზე დანიშნულია
ნატაშა მოგვის-ასულ ჯაფის
სამოქ. პანაშვიდი. 6791

ქ. ფარცხალაძე, შვილებით კოლიათი, მაროთი, საშათი, ნინოთი, გიორგიო, რძლებით გალინაოი, ირუსიათი, სიძეებით, შვილიშვილებით იუწყებიან, რომ 18/VI ქ. წულუკიძეში დანიშნულია
მაია და თამარ ფარცხალაძეების
პანაშვიდი. 6792

მეუღლე მიხეილ ესტატეს-ძე მორჩილაძე, შვილი ლეილა იუწყებიან, რომ 18/VI 2 ს. ვერის ძველ სასაფლაოზე დანიშნულია ექიმ
გოცია ბესარიონის-ასულ ჩიქოვანი-მორჩილაძის
სამოქალაქო პანაშვიდი. 6785

გაზ. „ფეიქარის“ რ